

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Seja Federacije JSKJ društev v Minnesoti se bo vršila v nedeljo 3. junija v Evelethu, Minnesota. Pričetek seje bo ob eni uri popoldne.

Piknik društva št. 21 JSKJ v Denverju, Colo., se bo vršil v nedeljo, 3. junija na farmi rojaka Froma blizu Globeville topline.

V naselbinj Claridge, Pa., se bo v soboto 9. junija vršil piknik društva št. 40 JSKJ. Piknik se bo vršil na vrtu S. N. Doma in se bo pričel ob dveh popoldne.

V Rockdaleu, Ill., se bo v nedeljo 10. junija vršil piknik društva št. 92 JSKJ. Prostor piknika: Oak Grove.

V White Valley, Pa., se tamkajšnje društvo št. 116 JSKJ pripravljajo na piknik, ki se bo vršil v nedeljo 24. junija.

V proslavo 34-letnice ustanovitve bo društvo št. 15 JSKJ v mestu Pueblo, Colo., priredilo velik piknik v nedeljo 1. julija. Piknik se bo vršil na Centovi fermi.

Zlato poroko sta dne 17. maja praznovala Mihael in Katarina Klobučar v Calumetu, Mich., člana društva št. 9 J. S. K. Jednote. Mr. Klobučar je bil rojen v vasi Dolice pri Črnujki leta 1860 in je prišel v Calumet leta 1880. Njegova žena je bila rojena leta 1865. Njuni otroci, ki jih ima št. sedem, v vasi Dolice, in je prišla v Calumet leta 1881. Mr. Klobučar je nekaj let delal v rudnikih, pozneje pa se je pečal in mesariljo in nato z gostilno. Bil je na več konvencijah JSKJ in bil tudi večkratni jednotinjski pomočnik, kot porodnik, nadzorovnik, zaupnik in podpredsednik.

Učenci in učence Slovenske šole S. N. Doma v Clevelandu, Ohio, so na večer 25. maja vprizorili ljubko mladinsko igro "Jan-Bric in njegovi otroci." Igrano je bilo dobro aranžirano in dobro igrano.

V nedeljo 3. junija se bo vršil piknik Slovenske šole S. N. Doma na Močilnikarjevi farmi.

Umrli je v Barbertonu, O., Ogrizek, član društva št. 15 JSKJ, star 44 let. Tu za-ostaja soproga, dva sina in eno hčerko, v starem kraju pa mati in sestro. Rojen je bil v bližini vasi pri Postojni. V Chisholmu, Minn., je umrla žena Arko, rojena Košmerl, stara 48 let, članica društva št. 15 JSKJ. Pokojnica je bivala v Ameriki 28 let. Zapuščica soproga, tri sinove in eno hčerko. Rojena je bila v Sodražici na Slovenskem.

V Elyju, Minn., je umrl Fr. Kocnik, ki je bival v tej deželi 31 let. Zapuščica soproga in tri hčere. Rojena je bila pri bližini na Dolenjskem.

Sedemdesetletnico svojega rojaka Anton Palčič v Denverju, Colo. Proslava se je vršila v Domu slovenskih društev. Na proslavi je bilo nastopiti sedem njegovih otrok in (Dalje na 4. strani)

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

V MESTU TOLEDO, Ohio, so pred tedni zastrajkali delavci Electric Auto Lite Co. Štrajk vodi United Automotive Workers unija. Tovarniško vodstvo je kljub štrajku obratovalo s stavkolmci, vsled česar je prišlo do resnih nemirov. Aretiranih je bilo več pikev in izdane so bile sodnijske prepovedi proti pikeiranju. Razburjenje med delavci je naraščalo in 22. maja je bilo v bojih med štrajkarji in policijo ranjenih 50 oseb. Šerif je nato izjavil, da situacije ne more več kontrolirati, nakar je governer White poslal v mesto tri polke državne milice. Demonstracije štrajkujočih delavcev so narasle in dne 24. maja je prišlo do streljanja. Strelji miličnikov so usmrtili dva moža, okrog pet pa ranili. Nekateri miličniki so bili ranjeni od opek, kamenja in drugih predmetov, s katerimi so jih obmetavali demonstranti.

PRVI POSKUS naseljevanja brezposelnih delavcev na mala zemljišča, ki naj bi delno preživljala družine delavcev, kateri bi bili delno zaposleni v kakoli bližnji industriji, se je začel izvrševati blizu Greensburga, Pa. Zemljišče, ki meri 1327 akrov, bo razdeljeno tako, da pride na vsako družino po dva akra. Na teh zemljiščih bodo postavljene petsobne hišice, ki bodo stale približno \$2.500,00 vsaka. Te hišice z zemljišči vred bodo v malih obrokih odplačane vladi v teku 20 ali 25 let. Na omenjenem homesteadu bo naseljenih 200 premogetarskih družin.

PRESEDNIK Roosevelt si namerava v letošnjem poletju vzeti daljše počitnice. Iz New Yorka se namerava podati s parnikom na Puerto Rico, Virginjske otoke in skozi Panamski prekop na Havajsko otočje. Na povratku namerava zapustiti park v Seattle, nakar bo z vlakom nadaljeval pot preko dežele.

SVETOVNA RAZSTAVA v Chicagu je bila v soboto 26. maja ponovno z velikimi slavnostmi otvorna. Prav za prav bo letošnja razstava le nadaljevanje lanske razstave, vendar bo razstava letos v mnogih ozirih izpolnjena in povečana.

MODIFIKACIJO NRA pravilnikov, posebno v kolikor se tičejo malih industrij in trgovin, je predsednik Roosevelt dovolil izvesti generalu H. S. Johnsonu. Določbe pravilnikov za pošteno kompeticijo se bodo v bodoče najbrže nanašale le na 30 ali 40 velikih industrij, ki vposlujejo 70 do 80 procentov delavcev. V vseh industrijah pa morajo ostati v veljavi določbe glede minimalnih plač, otroškega dela in delovnih ur.

LAHKOVERNEŽE, ki so želeli hitro obogateti, so zastopniki raznih sleparskih "oljnih družb" tekot zadnjih 14 let oskubili za več kot 200 milijonov dolarjev. Večina teh špekulantov se je zbirala v Texasu in glavni stan so imeli v Fort Worthu. Zvezna vlada je pred kratkim začela s čiščenjem teh sleparskih gnezid. Pet vladnih odvetnikov s federalnim prosekutorjem se je z vso resnostjo lotilo dela, da spravijo sleparje (Dalje na 4. strani)

LEPŠE POSTOPANJE PRI DEPORTACIJAH

Department of Labor je začasno ustavil izvršitev 465 deportacij od 1. julija 1934 v na- di, da bo kongres do tedaj sprejel zakonski predlog, ki med drugim bi pooblastil tajnika za delo, da ne deportira v nekaterih slučajih, ako se mu zdi, da deportacija bi bila prevelika nesreča za prizadete. Ob zaslišanjih o tem zakonskem predlogu pred osekem obeh zbornic kongresa se je naglašalo da, dočim imamo znatno število inozemskih zločincev, ki ne morejo biti deportirani po sedanjih zakonih, imamo mnogo slučajev, kjer deportacija ima za posledico krute težave za prizadete, pa oblast mora vendarle deportirati, ker zakon tako velewa. Predsednik Združenih držav ima pravo pomilostiti one, ki so izvršili kak zločin proti Združenim državam, ali niti on niti kdo drugi nima pravice prepričati deportacijo brez ozira na katerekoli olajševalne okolnosti in na morebitne krute posledice deportacije. V 465 slučajih, kjer je bila deportacija začasno ustavljena, se je našlo, da bi deportacija imela za posledico ločitev družine, razlom družinskega življenja, prognanstvo otrok v deželo, o kateri ne znajo nič in kjer ni nikoga, ki bi zanje skrbel, in odstranitev edinega vzdrževalca družine, ki v mnogih slučajih obstoji iz tukaj rojenih ameriških državljanov.

Imamo na primer slučaj nekega inozemca, 63 let starega, ki je živel v Združenih državah skoraj pol stoletja. Tukaj se je poročil in je oče tukaj rojenih otrok. Leta 1930 je šel v Canado za delom. Ko se mu to ni posrečilo, je sklenil iti k sinu, ki živi v Vermontu. Bil je brez denarja in moral je iti peš. Prekoračil je mednarodno mejo brez inspekcije priseljeniške oblasti in je bil zato podvržen deportaciji v zvele dežju, da je večino svojega življenja preživel v Združenih državah.

Drug slučaj se tiče inozemskega mornarja, ki je dezertiral iz ladje leta 1923 se poročil z rojeno Amerikanko in je oče dveh ameriških otrok. Bil je prav siguran, da biti mornar na ameriški ladji je isto kot bivati na ameriških tleh. Zato je dobil službo na ameriški ladji. Po zakonu ne bi bil mogel biti deportiran, da je od leta 1923 ostal v ameriškem ozemlju. Ladja pa je plula v inozemstvo in to je prekinilo njegovo bivanje v Ameriki. Njegova deportacija bo pomenjala, da njegova družina pade na breme javne dobrodelnosti.

Potem imamo tragedijo 12-letnega fanta, katerega deportacijo v Sirijo pomenja prognanstvo v tujo deželo. Njegova obdovljena mati ga je pripelvala v Združene države iz Mehike, ko je bil še dojenček. Bil je pritihoapljen in dan v oskrbo sorodnikov. Mati pa je ostala v Mehiki, tam poročila ameriškega državljanu, in potem prišla v Združene države kot izvenkovna priseljenka. Med tem je oblast izvedela o nezakonitem prihodu otroka. Razni odlični Amerikanci in organizacije so protestirale proti krutosti take deportacije ali vlada nima nikake oblasti, da bi preprečila njegovo deportacijo, razun ako kongres pooblasti tajnika dela, da sme v takih iz-

(Dalje na 3. strani)

ZATIRANJE MRČESA

V času razvoja zelenja in najboljše rasti rastlinstva se imajo vrtnarji in sadjarji boriti z različnimi mrčesi, ki uničujejo koristne ali lepotečne rastline, ali jih vsaj zadržujejo v razvoju. Različne mrčese, ki žrejo rastlinsko listje, se najbolj gotovo uniči, če se rastline poskropi z gotovimi kemikalijami. Najbolj priporočljiv za to je svinčeni arzenat (arsenate of lead). Dve ali tri kavine žličke tega arzenata naj se raztopi v galoni vode in s to raztopino naj se poskropi rastline, katere hočemo obraniti pred raznimi žužki, gosenicami itd. Na 50 galon vode naj se porabi poldrugi funt svinčene arzenata. Listne uši, ki srkajo sok mladega listja in sočnih mladik drevoja ali enoletnih rastlin, se najlažje uniči s škorpiljenjem s tobačnim sulfatom (sulphate of nicotine). To snovi naj se raztopi po eno kavino žličko v galoni vode ali pol pinta v 50 galonih vode. Neke vrste luskinasti mrčesi (scale), ki včasih nekoliko sličijo zelo malim ostrigam, so trodovratni sovražniki gotovih vrtnih rastlin. Te je mogoče odpraviti, če se napadene rastline poskropi z "miserible" oljem.

Vsi navedeni preparati se zamorejo kupiti v boljših trgovinah semen in vrtnarskega orodja in v lekarnah. Sadno dreveje, katero hočemo obvarovati rastlinskih škodljivcev, naj se poskropi z raztopino svinčene arzenata, razredčeno na način, kot že omenjeno. Škropi naj se, če mogoče, tekot cvetja, in 10 do 15 dni potem, ko je dreveje ocvetelo.

Kadar hočemo rastline obvarovati raznih hroščkov, listnih bolh, črvov in gosenic in obnem listnih uši, se poslužimo svinčene arzenata in tobačnega sulfata. Oboje naj bo razredčeno, kot že omenjeno, nakar se lahko skupaj zmeša in škropi s to mešanico. Vrtnice in sadne rastline napadajo različni škodljivci najbolj, dokler imajo mlado listje in sočne poganjke. Zato je treba tekot bujne rasti rastlinstva škorpiljenje od časa do časa ponavljati, posebno pa po močnem dežju, ki je opral z rastlinstva mrčesot škodljive snovi. Škropi naj se v suhem vremenu in ne v času, ko sonce najbolj pripeka.

Listne uši navadno tudi odpravimo, ako napadene rastline škropimo z vodo, v kateri se je namakal navaden tobak. Pol funta tobaka navadno zadostuje za pet galon vode. Ako taka raztopina ne pomaga, naj se drugi škropi z nekoliko močnejšo. Preveč močna pa tobakova voda ne sme biti, ker zapali mlado listje. Tobak naj se namoči v mlacno vodo in postavi namakati 24 ur ali več.

PLIN ZA ROPARJE

Nekateri bančni zavodi so oboroženi proti roparjem s plinom, ki povzroča solzenje. Ako kateri bančnih uradnikov opazi namero ropa, samo pritisne na gumb in prostori so v hipu napolnjeni s solzavim plinom, ki prepreči roparjem njihovo namero. Plin je take vrste, da ne povzroči trajnih poškodb. To vsled tega, ker ga morajo z roparji vred vdihavati tudi bančni uslužbenci.

O ČEŠKOSLOVAŠKI REPUBLIKI

Češkoslovaška republika je danes ena najbolj izrazitih oaz svobode v Evropi. Velika večina današnje Evrope se duši pod puščavskim peskom direktne ali slabe prikrite diktature. Sredi te puščave cvrcvita kot zelena oaza republika Češkoslovaška.

Tej republiki predseduje že od njenega početka, to je od 14. novembra 1918, Tomaž G. Masaryk, učenjak, državnik in borec za svobodo, ki veruje v ljudsko vladu stoprocentno. Pred nekaj dnevi je bil že tretjič izvoljen za predsednika republike, dasi je mož star že 84 let. Prav za prav je to že njegov četrti termin; predsedništvo je prevzel takoj ob rojstvu republike, 14. novembra 1918; ponovno je bil izvoljen 1. 1920, leta 1927 in leta 1934. Ob priliki njegove tretje oziroma četrte izvolitve se ga simpatično spominja ves civilizirani svet, ker Masaryk uživa kot učenjak, državnik in človekoljub svetovni sloves.

Češkoslovaška republika meri 54,193 kvadratnih milj, ter je malo večja od naše države Arkansas ali nekoliko manjša od države Illinois. Prebivalstvo republike šteje okoli 15 milijonov. Večino tvorijo Čehi in Slovaki, katerih je skupno približno 9 milijonov; Podkarpatskih Rusov ali Rusinov je okrog pol milijona, Poljakov okrog 75 tisoč, Nemcev nad tri milijone, Madžarov okrog 700 tisoč, Židov 180 tisoč, parsto tisoč pa je drugih narodnosti in nedežavljanov. Podkarpatska Rusija ima v češkoslovaški republiki svojo avtonomijo.

Današnja Češkoslovaška obsega prejšnjo Češko, Moravsko, večji del Sloveje, Slovaško in Podkarpatsko Rusijo. Izobrazba prebivalstva je na visoki stopinji in nepismenih ljudi skoro ni najti, razen v Slovaški in Podkarpatski Rusiji, ki sta bili pred svetovno vojno del Madžarske. Dežela je zelo bogata na gozdih, ki pokrivajo tretjino njene površine. Tudi na rudnikih je dežela bogata; pridobiva se mnogo premoga, železa, grafit, bakra, svinca ter tudi precejšnje količine zlata, srebra, garneta in olja.

Poljedelstvo je visoko razvito. Prideluje se velike množine vseh vrst žita, sladkorne pese in drugih gomoljk, zelenjave, hmelja itd. Tudi industrija je na visoki stopinji, posebno pletilna, železna, steklena, usnjarska, pivovarniška, sladkorna itd. Med važne gospodarske panoge spadajo tudi živinoreja, ovčjereja, svinjereja, konjereja in perutninarstvo.

V splošnem vzeto je Češkoslovaška ena najbogatejših dežel v Evropi, za kar se ima zahvaliti ugodni legi in bogati zemlji, naravnim bogatvom, visoko razvitemu poljedelstvu in industriji, splošni ljudski izobrazbi in praktičnemu gospodarstvu, vse od kmečkih občin do osrednje vlade. Pač je svetovna depresija zadelala tudi Češkoslovaško, toda zdi se, da si dežela tudi iz depresije mnogo uspešnejše in hitreje povzroči ugodni legi in bogati zemlji, naravnim bogatvom, visoko razvitemu poljedelstvu in industriji, splošni ljudski izobrazbi in praktičnemu gospodarstvu, vse od kmečkih občin do osrednje vlade. Pač je svetovna depresija zadelala tudi Češkoslovaško, toda zdi se, da si dežela tudi iz depresije mnogo uspešnejše in hitreje povzroči ugodni legi in bogati zemlji, naravnim bogatvom, visoko razvitemu poljedelstvu in industriji, splošni ljudski izobrazbi in praktičnemu gospodarstvu, vse od kmečkih občin do osrednje vlade. Pač je svetovna depresija zadelala tudi Češkoslovaško, toda zdi se, da si dežela tudi iz depresije mnogo uspešnejše in hitreje povzroči ugodni legi in bogati zemlji, naravnim bogatvom, visoko razvitemu poljedelstvu in industriji, splošni ljudski izobrazbi in praktičnemu gospodarstvu, vse od kmečkih občin do osrednje vlade.

(Dalje na 3. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

V Beogradu so dne 20. maja zastrajkali dijaki na univerzi. Dne 22. maja je štrajk razbila žandarmerija, ko je z bajoneti in krepelci navalila na dijaštvo. Aretiranih je bilo 275 dijakov, med katerimi je tudi 35 deklet. Vse aretirane so zaprli v tri jetniške celice.

Divjaški napad orožnikov in policije na dijaštvo je povzročil silen vihar ogorčenja med stari, posebno vsled govorice, da policija mlade jetnike nečloveško pretepa in trpinči. Časnikarski poročevalci, razstavljeni okrog dveh univerzitetnih poslopij, iz katerih so bili izgnani dijaki, so videli, ko je policija gnala v ječo dve dijakinji, katerih obraza sta bila vsa krvava vsled pretepanja od strani policije.

Stari obožujejo oblasti, da se dijake obeh spofov v ječi silno pretepa in na druge načine muči. Zagrozili so, da bodo protestirali direktno pri kralju Aleksandru, kajti rečeno je, da je med onimi, ki so zapleteni v brutalno trpinčenje, tudi več oseb, ki stoje zelo blizu kraljeve družine.

(Navedeno poročilo je poslala iz Beograda največja ameriška časnikarska agencija "Associated Press.")

Po šesttedenskih pogajanjih je bila 1. maja med Jugoslavijo in Nemčijo podpisana nova trgovinska pogodba, ki stoji v veljavo 1. junija. Nova pogodba bo omogočila znatno razširjenje medsebojnega trgovinskega prometa. Jugoslavija si od nove pogodbe obeta tudi večji obisk turistov iz Nemčije.

V Brnu na Češkoslovaškem je bil izvoljen za dekana filozofske fakultete Masarykove univerze slovenski rojak, profesor psihologije dr. Mihajlo Rostohar. Profesor Rostohar je bil že leta 1911 izvoljen za docenta filozofije na Karlovi univerzi v Pragi. Po prevratu se je boril v koroskih legijah, leta 1920 pa se je vrnil v Prago in se je zopet z vso vnetostjo posvetil znanstvenemu delu.

V Ložu na Notranjskem je preminil daleč na okrog znani okrožnik dr. Franc Raznožnik, doma iz Črnega vrha nad Idrijo. Kot zdravnik je preživel skoro 20 let v Velikih Laščah, odkoder se je pred 12 leti preselil v Lož.

Iz Beograda poročajo, da so se tam letos pojavili veliki roji komarjev, tako, da so vsa mesta in izprehajališča ob večerih skoro nedostopna. Zdi se, da osuševanje pančevskega barja in vsi drugi načini zatiranja komarjev nadloge niso nič zalegli.

Še hušjo nadlogo pa predstavlja v raznih srezih moravske in dunavske banovine takozvane "golubaške mušice," katerih pik je silno neprijeten za človeka, za živino, posebno za govedo, pa naravnost smrtnosen. Mnogi kmetje so izgubili že po več glav živine vsled opikanja po teh mušicah.

Na Vrhu pri Sv. Trojici pri Moravčah so pričeli graditi vodovod za vasi Viševček, Vrh in Žeje. Banska uprava je v to svrhu dovolila znatno podporo. (Dalje na 3. strani)

VSAK PO SVOJE

Končno je le napačil čas, ki je vse Jugoslavane na gotov način združil. Vsi: Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari so se srečno znašli pod pisano marelo diktature, sešito iz štirih zastav. Najprej so bili osrečeni z diktaturo Slovenci in Hrvati v Italiji, potem Slovenci, Hrvati in Srbi v Jugoslaviji, nato koroski Slovenci v Avstriji in končno Bolgari v lastni oziroma Borisovi kraljevini. Vsi Jugoslavani so pod diktatorsko marelo tako edini, da se bevskniti ne upajo.

Na vseh južnih Slovanih zdaj leži težak pokrov železne diktature, vrhu tega pokrova pa junaško stoje Mussolini, Aleksander, Dollfuss in Boris. V pokritem loncu pa vre in pod pokrovom se nabira para. Ko jo bo preveč, bo nastala eksplozija, ki jo bo slišal ves svet. Diktatorji pa bodo sfrčali v oblake, kot nekdanje čarovnice.

Le v Ameriki bivajoči Jugoslavani se svobodno dihajo, mislimo, govorimo in pišemo. Res je, da tudi nam ni z rožicami postlano, res je, da nas še vedno grize depresija, toda, če pomislimo, da naše brate onstran Atlantika tlačita kar dve pošasti, depresija in diktatura, smemo biti hvaležni Kolumbu, ki je Ameriko našel.

Večina evropskih držav je sprejela in podpisala takozvani ženevski dogovor, ki določa, da je z ranjenici in vojni treba v vseh okoliščinah človeško ravnati, če so tudi v nasprotikovih rokah. Obe stranki si morata čim prej obojestransko sporociti sezname padlih in ranjenih vojakov, ki sta jih našli ali sprejeli. Padle morata pokopati skrbno in s častjo. Vojne ujetnike je štiti pred nasilnostmi in žalitvami.

To je vse lepo in človeško, toda mnogo bolj človeško bi bilo, če bi vse države podpisale dogovor, da ne bodo začele nobene vojne pod nobenim pogojem.

Vrednost ameriškega dolarja je bila, kot znano, pred meseci uradno znižana na 59 centov. In čudno, ljudje, ki so pred leti vložili v gotove banke prave stocentne dolarje, zdaj še 59centnih ne morejo ven dobiti!

V Chicagu je bil dvajsetletni Anton Stinkus nedavno obsojen na 52 let ječe, ker je ukradel \$80 poštnege denarja.

V državi Ohio pa je bil neki Hickman obsojen od enega do enajst let ječe, ker je železniške uslužbenec spraval ob \$200,000. Po devetih mesecih pa ga je governer White pomilostil in mož je danes na svobodi. Kako različne rokavice si natika roka pravice!

Iz Pariza poročajo, da so se skoro vse ribe odselile od francoske obali neznanu kam. Pravega vzroka za to ribje preselejanje nihče ne ve. Nekateri ugibajo, da je temu vzrok huda ekonomska kriza v Franciji, drugi pa sodijo, da celo hladnokrvne ribe ne zaupajo več Francozom, ki so se za ameriško vojaško in denarno pomoč v zadnji vojni tako hvaležno izkazali!

Nekateri zarodni ljudje se skušajo svoje debelosti otrestiti (Dalje na 4. strani)

IZ URADA GLAVNEGA
TAJNIKA

PREJEMKI IN IZDATKI ZA
MESEC APRIL 1934

INCOME AND DISBURSE-
MENTS FOR APRIL 1934

Odrasli oddelek—Adult Dept.

Table with columns: Dr. St. Lodge No., Dohodki Income, Izdatki Disbursements. Lists financial data for various lodges from No. 1 to 168.

Za mesec marc

Table with columns: Dr. St. Lodge No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 1 to 168.

Skupaj-Total \$31,596.95 \$28,829.19

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 169 to 300.

BOLNIŠKA PODPORA IZPLA-
ČANA MESECA APRILA 1934

SICK BENEFIT PAID DURING
THE MONTH OF APRIL 1934

Table with columns: Dr. St. Ime, Vsota, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 1 to 168.

Skupaj-Total \$31,596.95 \$28,829.19

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 301 to 450.

April 23, 1934

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 1 to 168.

Skupaj-Total \$31,596.95 \$28,829.19

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 451 to 600.

April 26, 1934

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 1 to 168.

Skupaj-Total \$31,596.95 \$28,829.19

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 601 to 750.

April 28, 1934

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 1 to 168.

Skupaj-Total \$31,596.95 \$28,829.19

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 751 to 900.

April 25, 1934

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 1 to 168.

Skupaj-Total \$31,596.95 \$28,829.19

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 901 to 1050.

April 23, 1934

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for lodges from No. 1 to 168.

Skupaj-Total \$31,596.95 \$28,829.19

IZ UADA GL. TAJNIKA JSKJ

PREMEMBE V ČLANSTVU ZA MESEC APRIL 1934

Table with columns for membership details, including names, addresses, and amounts. Includes sub-sections like 'Nadaljevanje iz 2. strani' and 'Premembe zavarovalnic'.

PREMEMBE V ČLANSTVU ZA MESEC APRIL 1934

Table with columns for membership details, including names, addresses, and amounts. Includes sub-sections like 'Mladinski oddelek - Juvenile Department' and 'NOVI ČLANI - NEW MEMBERS'.

Table listing members and their contributions. Columns include name, address, and amount.

Plačana posojila in obresti na certifikate od 24. aprila do 30. aprila 1934.

Repaid loans and interest on certificates from April 24, to April 30, 1934.

Table with columns: Dr. St., St. cert., Posojila, Obresti, Skupaj. Lists repaid loans and interest.

Druga posojila na certifikate načrta "AA" izdana meseca aprila 1934.

Second Loans granted to members insured under Plan "AA" during the month of April 1934.

Large table with columns: No., Loan, Interest, Total, Dr. St., St. cert., Vstopa. Lists various loans and their details.

LEPŠE POSTOPANJE PRI DEPORTACIJAH

(Nadaljevanje s 1. strani) rednih slučajih ravnanju po svojem prepričanju.

Neki inozemec, ki je zakonito bival v Združenih državah, je vstopil v Canado ob svojem ženski...

Neka mlada ženska je v nevarnosti, da bo morala zapustiti svojo družino. Prišla je v Združene države, ko ji je bilo 11 let...

Novi zakonski predlog daje večjo oblast vladi toliko v poostreje zakona napram kriminalcem in v ublažje, kar se tiče ozira vrednih slučajev.

O ČESKOSLOVAŠKI REPUBLIKI

(Nadaljevanje s prve strani)

tiska in izobrazbe je zagotovljena vsem državljanom brez izjeme. Narodne manjšine imajo enake pravice s Čehi in Slovaki...

Slovence je s Čehi že v nekdanji Avstriji vezalo bratstvo in prijateljstvo, kajti znano je, da bi bili Slovenci in staro Avstrijo...

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje iz 1. strani) domačini pa bodo z lastnim delom odslužili velik del stroškov.

Biševska modra votlina. Letos bodo proslavili v Komiži 50 letnico odkritja znamenite votline, ki jo imenujejo biševska modra votlina ali pa tudi briljant Jadranskega morja.

Krvav obračun med vaščani dveh bosanskih vasi. V bihačkem srezu je že staro sovraštvo med vasicama Brkići in Grmušci.

Po dveh letih razkrit umor. V vasi Jalžabetu blizu Varaždina je spomladi 1932 izginil kmet Lovro Cesarac.

"Ljubi konja jaše" (Prekmurška), "Skrjančki" (Gorenjska). Cena izvoda 20 dinarjev. Zbori, ki nareče pri izdajatelju nad 10 izvodom, dobe 25 odstotkov popusta.

Sledovi jamskega medveda. Ko so delavci, ki delajo na cesti Radeče-Litija, odkopavali del hriba za novo cesto, so našli blizu papirnice na precej velikoti votlini.

Dalmatinski izseljenci. Izseljenstvo v Dalmaciji že nekaj let ni več močan gospodarski faktor, postaja pa vedno bolj pereče socialno vprašanje. Nekdaj so izseljenci s svojimi prihranki pokrivali velik del primanjkljaja domačega gospodarstva...

Razprava proti bogate mu oderuhu, ki je jemal po 400 odstotkov obresti za posojila ter spravil mnogo kmetov na beraško palico...

Najstarejši vojak v Zagrebu. Po listih je nedavno krožila vest, da je na Saškem umrl najstarejši nemški vojak Halan, ki je preživel vse vojne od 1866 leta naprej.

Akademski pevski zbor v Ljubljani je v samozaložbi izdal edicijo belokrajinskih pesmi v priredbi prof. Matije Tomca.

Iz življenja in delovanja Ruždi beja Kapića. Nedavno je bilo poročano, da je v Sarajevu umrl nekdanji turški pravosodni minister Ali Ruždi bej Kapić.

Najstarejša kulturna ustanova Varaždina. Varaždinska Narodna čitalnica se pripravila na proslavo svoje 100 letnice. Narodna čitalnica je najstarejša kulturna ustanova mesta Varaždina.

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN
of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. X. 83 No. 22

Majske aktivnosti

Maj je v teh krajih najlepši in najprijetnejši mesec leta. Narava se obleče v mlado, sočno zelenje, ki je lepše od najfinejših svil; njen zeleni plašč pa je posut z neštevilnimi venci in šopki pestrega cvetja. Vročina navadno v tem času še ni prehuda in ozračje je mehko kot zamet. Nič čudnega ni, da sila oživiljene narave vsakega izmed nas vleče na prosto, da bi bil vsaj nekoliko deležen njenih lepot in ljubeznjivosti.

Farmerji imajo v tem času polne roke dela na prostem in so vsled tega deležni v najpopolnejši meri dobrot, ki izhajajo iz poljubov gorkega sonca in bujno brsteče narave. Ljudje, ki so zaposleni v tovarnah, rovih in raznih drugih industrijah ter v trgovinah in uradih velikih mest, morejo ujeti nekaj lepot in dobrot, ki jih siplje božanski maj, le v svojem prostem času. Mnogi naši tako zaposleni rojaki, ki jim je ljubezen do narave prirojena, se v prostem času ukvarjajo z domačimi vrtiči ali pa se podajajo na izprehode v parke in na deželo. Nikogar navadno ni treba k temu siliti ali nagovarjati. Telesni sistem sam, ki je tekomo dolge zime pogrešal sonca in gibanja na prostem, ga sili k temu; mnogo pa seveda pripomore k temu tudi očarljiva lepota oživiljene narave.

Maj je mesec cvetja in koncem tega meseca praznujemo v tej deželi Spominski dan, ko okinčamo grobove naših dragih s svežim cvetjem. Lepa je ta navada, kakor je lepa navada, da okinčamo s cvetjem krste naših pokojnih sorodnikov in prijateljev, predno jih položijo k večnemu počitku v naročje matere narave.

Se mnogo lepše pa je, če se spominjamo naših dragih v življenju, takrat, ko potrebujejo naše pomoči in tolažbe in ko hrenjenju po izrazih našega prijateljstva. Ako je materialna pomoč potrebna in od naše strani mogoča, ne odrekajmo je vsaj tistim, katere smatramo za naše prijatelje, ki vzdihujejo in se dolgočasijo na bolniških posteljah. Kratek obisk prijatelja, združen z nekolicimi besedami bodrila, bo morda bolniku več pomagal k zdravju kot golida grenkih zdravil. Tudi šopek svežega cvetja razveseli skoro vsakega bolnika. Tisočkrat tekomo dolgega dneva se bodo oči bolnika pasle na lepoti cvetlic, in vsak pogled nanje mu bo šepetal v cvetličnem jeziku, da ni zapuščen, ker se ga ljubeče spominjajo prijatelji tudi takrat, ko je bodrila in prijateljstva najbolj potreben. Mrtvi ne vidijo cvetlic, s katerimi jim okrasimo krste ali gomile, na posteljo prikovanega bolnika pa bodo razveselile in pomagale njegovemu telesnemu sistemu, da bo lažje premagal bolezen.

Morda imamo na domačem vrtu obilico cvetja, s katerim lahko brez stroškov razveselimo v bolniški sobici samujočega bolnika; ako ne, se posebno v tem letnem času cvetje lahko kupi za mal denar. Kadar se izprehajamo v prosti naravi in se potapljamo v prelest njenih majskejših krasot, spomnimo se dragih sorodnikov, prijateljev ter društvenih sobratov in sester, ki leže na bolniških posteljah in ne morejo z nami uživati teh krasot, pa jim jih prinesimo ali pošljimo vsaj majhen košček v obliki cvetja. Maj in junij sta meseca cvetja, lepote in življenja in vsi živi bi morali biti deležni vsaj nekaj njenih prelesti.

V mesecu maju se pričena tudi sezona piknikov. Pikanke prirejajo včasih večje ali manjše privatne skupine, največkrat pa razna podporna, kulturna in druga društva. V dobi hitre avtomobilske transportacije pomenijo pikniki prijetno razvedrilo v prosti naravi, posebno za prebivalce velikih mest, kjer ni v bližini pripravljenih prostorov. Na piknikih se sestanejo stari znanci in prijatelji in sklepajo se nova znanstva in prijateljstva. Na piknikih je več svobode in manj formalnosti kot na navadnih veseljih, zato gredo radi na piknike tudi mnogi ljudje, ki za običajne veselice v dvoranih ne marajo.

Društveni pikniki se navadno prirejajo v glavnem z namenom, da prinesejo nekaj dohodkov društvenim blagajnam. Z istim namenom bo nedvomno prirejena tudi večina piknikov JSKJ društev. Okrepitev društvene blagajne je seveda velikega pomena za vsako društvo JSKJ, toda to ne bi smel biti edini namen piknika. Dober piknik je tudi reklama za društvo med posetniki, ki še niso člani organizacije. Dobro druščbo ljubi vsak normalen človek, in med dobro razpoloženimi piknikarji lahko agilni člani pridobijo tudi marsikakega novega člana za J. S. K. Jednoto.

Pravo prijateljstvo je kot mesec maj, ki razsiplje svoje čare in dobrote med vse, ki jih znajo sprejemati, odkritosrčno upoštevati in ceniti. Naj bi bil v tem oziru naš vzor vedno cvetoči maj, tudi v mrkem novembru!

LOJALNOST NAPRAM J. S. K. JEDNOTI

Iz poročila glavnega tajnika naše Jednote, ki je bilo objavljeno v zadnji številki Nove Dobe, razvidimo, da je solventnost naše organizacije v dobrem stanju ter da je zvišanje obrestne mere za l. 1933 jako zadovoljivo, kar znači, da imamo naš denar investiran v dobre ter zanesljive bonde.

Vse kar rabimo pri naši organizaciji, posebno sedaj v dobi kampanje, je: Več lojalnosti napram J. S. K. Jednoti. Znano mi je, da imamo pri naši Jednoti mnogo lojalnega članstva, posebno opažam to pri naših društvenih odbornikih, znano mi je pa tudi, da imamo v naših vrstah članstvo, katero je lojalno le takrat, kadar je v potrebi.

Za mnogo slučajev vem, kjer šteje družina po štiri ali več članov, pa je navzlic temu ponavadi le oče član naše organizacije.

Vem za slučaj, ko je bil oče družine zelo vnet za našo Jednoto, imel je celo svojo družino zavarovano pri nas, pa je prišla bolezen ter nato smrt. Naša organizacija je po materinski skrbela za tega člana, točno mu je plačevala bolniško podporo, ter točno so dobili njegovi dediči smrtnino za pokojnim. Kakor hitro so pa otroci pokojnika odrasli ter dopolnili šestnajsto leto, so pa eden za drugim prestopili k drugi organizaciji.

Lojalne člane imenujem tiste, kateri so pri naši organizaciji stoprocentni. Zelo priporočljivo bi bilo, da bi v dobi te naše kampanje društva poročala koliko stoprocentnih članov imajo v svoji sredi. Stoprocenten član je pri naši Jednoti lahko vsak, bodisi samec ali z družino.

Nobeneza vzroka ne vidim, zakaj sta oče ali mati člana naše organizacije svoje otroke pa imata v različnih drugih organizacijah ali celo v različnih inšurenih. Res je, da je sicer vsakemu prosto dano, da se lahko zavaruje kjer hoče, vendar pa, ko nam naša Jednota nudi ravno iste ali boljše pogoje, pa ne vidim, zakaj bi se družina v tem slučaju razdruževala.

Jugoslovanska Katoliška Jednota je najboljša Jednota v Ameriki. Točno vrši svoje poslanstvo, točno izplačuje svoje obveznosti, ter je izključno bratska in podporna organizacija. V njenih vrstah ni mesta za kako strankarsko ali versko propagando.

Pri naši Jednoti je glavno, da smo ji lojalni, kot je ona lojalna napram nam, da točno plačujemo naše obveznosti, nakar lahko pričakujemo, da bo tudi ona točna napram nam.

Poleg raznih dolžnosti imamo tudi pravice, kot nam jih ne nudi nobena zavarovalna družba; tam je polno dolžnosti, pa nikakih pravic.

Torej, naprej, bratje in sestre! V dobi te naše kampanje se podvizajmo ter pridobimo naši Jednoti čim več lojalnega ter stoprocentnega članstva.

Vaš za Jugoslovansko Katoliško Jednoto:

PAUL BARTEL,
glavni predsednik.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s prve strani)
Zahanjanjem. Ljudska govornica pa trdi, da se uspehi običajno ne pokažejo na pravem mestu, ker shušajo navadno le konji.

Iz Nicarage prihaja poročilo, da so domači republikanski vojniki nedavno postrelili 14 rebelov, pristašev nekdanjega ustasa Sandine. Vlada Zedinjenih držav je storila prav, ko je odpoklicala ameriške vojske iz Nicarage. Če že hoče prebivalstvo Nicarage imeti take krvave zabave, naj jih goji v domačem krogu in naj samo plačuje zanje.

V Californiji imajo kolonije nudistov ali nageev, katere morajo od časa do časa obiskovati uradni zdravstvenega departamenta, da se prepričajo, če so sanitarne naprave v redu. Vsi oženjeni uradniki zdravstvenega departamenta pa morajo imeti od svojih žen pismena dovoljenja, predno smejo na inspekcijo turo v kolonije nageev. Zena, ki podpiše tako dovoljenje, se najbrž ne meniš dosti, če njen možiček podivja in ostane med nagei.

Radio je čudovita iznajdba, samo meni ne koristi dosti, ker ga nimam; včasih kje zastojkam, to je vse. Čez teden pa še tega ne vtegnem. Nedeljski programi, tudi najboljši, pa me ne pripravijo, da bi čepel v sobi in poslušal radio, zdaj, ko se smeje zunan razkošna pomlad.

Včasih ujame kak odlomek nedeljskega programa v restavraciji. Pa moram resnici na ljubo priznati, da mi je ob takih prilikah skoro vse eno, če se mi v moje cornflakes with cream ali sljico nedolžno spižmeša "Lekatoria," "Jergen's Lotion," "Crystal Rock Beer," "Lucky Strike," "Crazy Water," "Springtime in the Rockies," "La Paloma" ali pa "Kako bom ljubila, k' me srček bo-li!"

Iz navedenega je razvidno, da sem o problemih, ki se rešujejo po radio, zelo slabo pod-

kovan. Tu in tam pa potem kaj izvem po ustnem izročilu. Tako mi je bilo povedano, da je bilo neke lepe nedelje, ko sem se jaz mudil v parku, po radio zastavljeno vprašanje dragim rojakom, kaj bodo počeli z denarjem, kadar dobijo obljubljene procente iz neke zamrznjene banke. To je na vsak način zelo pereče vprašanje. Kam djati denar v teh časih, ko ga je toliko! Sicer ni moja navada za druge misliti, ker včasih še zase ne morem, v tem slučaju sem pa nehote napravil izjemo, ker mi je slo vprašanje res k srcu. Misliti in svoje misli povedati pa v tej deželi ni prepovedano, ker še nimamo diktature.

Hm, kam bodo ljudje dejali denar, če, kadar in kolikor ga dobijo? Pa sem mislil: nekateri bodo morda plačali zaostale davke; nekateri bodo poravnali svoje dolgove pri grocerijah, mesarjih in družtvih; nekateri bodo obnovili zavarovalnino; nekateri bodo kupili potrebne obleke, perila in čevljeve zase in svoje družine; nekateri bodo morda celo tako malo rodoljubni, da ga bodo nesli v poštno hranilnico; nekateri si bodo po dolgem času privoščili dobro kosilo, par čas piva in kakšno cigaro za priboljšek; nekateri pojdejo od veselja v gledališče ali na piknik itd.

Tako sem jaz na tihem in teoretično reševal problem, kam z denarjem. V praksi ga bodo pa seveda rešili tisti, ki so ga znali zaslužiti in prihraniti za zmrznilo, in sicer vsak po svoje. Zase nimam nobenih skrbi in ugibanj, kako bom porabil tiste drobčkane procente, kadar jih dobim. To je že sklenjeno in določeno: pokadil jih bom na cigarah. Pa bo zelo malo dima, niti toliko, da bi se počeno prekadal en mršav hot dog!

O pikniku društva št. 149 JSKJ, ki se je v nedeljo 27. maja vršil v Drenikovem parku naselbine Strabane, Pa., imam za poročati toliko zanimivega in zabavnega, da prostor te kolone v tej številki ne dovoljuje. Pa tudi še nisem dovolj k sapi prišel in motijo me kozje mo-

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s prve strani)
10 vnukov in vnukinj. Mr. Palčić biva v Ameriki že 41 let. Rojen je bil v vasi Zales, št. 10, občina Bloke na Notranjskem. Žena mu je umrla pred desetimi leti. V Barbertonu, O., živi njegov brata Peter in Pavel, v Clevelandu pa sestričina Karolina Modic.

V Elyju, Minn., sta bili nedavno dve slovenski poroki. Poročila sta se Mihael Ivanovich in Mary Meden, oba rojena v Elyju. Dalje Anton Cerar in Frances Korent; ženin je doma iz Aurore, Minn., nevesta pa je hči Nicka in Franciške Korent na Elyju.

Lepo igro "Cigani" vprizori v nedeljo 8. junija, Gospodinjki in dramski klub v Pittsburghu. Igra se bo vršila v Sloveškemu domu in se bo pričela ob dveh popoldne.

Clevelandski dnevnik "Cleveland Press" je v izdaji z dne 26. maja priobčil zanimiv članek, ki ga je napisal pisatelj Louis Adamič. V članku razpravlja o zelo važni vlogi, ki jo bo v dogledni bodočnosti igrala v tej deželi mladina priseljencev.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje iz 1. strani)
V ječo. Federalna prosekucija je mogoča, ker so se sleparji pri svojih poslih posluževali zvezne pošte.

KONGRES je sprejel in predsednik je podpisal postavo, ki priznava ameriško državljanstvo tudi v inozemstvu rojenemu otroku, če je bil oče ali mati ameriški državljan ali državljanica, četudi je bil eden od zakonske dvojice inozemec. To državljanstvo otroka pa stopi v veljavo le, če pride v Zedinjene države pred dovršenim 18. letom in če ostane v tej deželi vsaj pet let.

GOVERNERSKO nominacijo demokratske stranke želi dobiti v državi Colorado Miss Josephine Roche. Miss Roche je predsednica Rocky Mountain Fuel Co., in obratuje njene premogovnike po pogodbi z United Mine Workers unijo. Zaradi svoje naklonjenosti napram uniji, je Miss Roche znana širom dežele. Njeni premogovniki so bili unijski, ko so bili vsi drugi premogovniki v državi "odprte delavnice" ali pa pod kontrolo kompanijskih unij.

STAROSTNA PENZIJA v državi Ohio stopi v veljavo s 1. julijem letos. Poseben odbor, ki bo imel to zadevo v rokah, upa, da bodo do označenega datuma vse predpriprave v redu in da se bo lahko pričelo z rednim poslovanjem.

V BOLGARJI, kjer je bil nedavno izveden vojski puč, so bile preklicane vse izredne policijske odredbe in vsakdanje življenje se zdi zopet normalno. Novi ministri pripravljajo obsežne vladne reforme. Dežela bo razdeljena v sedem oblasti in številu občin se zniža, da bodo izdatki manjši. Vsi mestni in občinski župani so bili odstavljani in vlada je imenovala nove. Ministrski predsednik je general Kimon Georgijev.

IZ BOLIVIJE poročajo o velikem porazu paraguayskih čet pri utrdbi Ballivian. Baje so Paraguayci izgubili 6000 mož, nad 12.000 pa je bilo ranjenih. Med južnoameriškim republikama Boliva in Paraguay se litvice za nedolžno kozico, katero je začasno adoptiral društveni predsednik.

A. J. T.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

Ely, Minnesota

GLAVNI ODBOR

a) Izvrševalni odbor:
Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
Drugi podpredsednik: LOUIS M. KOLAR, 6011 Bonna Ave., Cleveland, O.
Tajnik: ANTON ZBANSNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: LOUIS J. KOMPARE, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

b) Nadzorni odbor:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6207 Schade Ave., Cleveland, O.
2. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
3. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Ill.
4. nadzornik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUPITE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: VALENTIN OREHEK, 70 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: JOHN ZIGMAN, Box 221, Strabane, Pa.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

Tajnik: JANKO N. ROGELJ, 6207 Schade Ave., Cleveland, O.
1. odbornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Ill.
2. odbornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.

Pravni svetovalec: WM. B. LAURICH, 1900 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Vse stvarl, tikažoše sa uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika. Vse priloške in prisive naj se naložijo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za zvišanje zavarovalnine in bolniška spriljevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročila nečlanov in ispremenbe naslovov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša Jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je znatopna skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Americi, in kadar hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lojalnega društva ali pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani, kojega plačemo, neoziraje se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dveh rojstva do 16. leta in ostanejo lahko v mladinskem oddelku do 18. leta. Pripisnina za oba oddelka je prosti.

Premožnjeje znaša nad \$1.500.000.00.

Odrasli oddelak je nad 104% solventen, mladinski nad 2.000%.

DOBRA PODLAGA ZA AGITACIJO

Nedavno priobčeni "Valuation Report" o stanju J. S. K. Jednote nudi agitatorjem dobro podlago za pridobivanje novih članov. Poročilo kaže nad vsak dvom, da je naša Jednota gospodarsko trdna in napredujoča.

Solventnost J. S. K. Jednote je znašala koncem preteklega leta 104.83 procentov, kar znači, da se je solventnost od leta 1932 znatno dvignila.

Solventnost mladinskega oddelka je po aktuarjevem računju konci leta 1933 znašala 383 procentov, to kljub temu, da so bili v tem letu opuščeni štirje mesečni asementi.

Povprečna umrljivost članstva je bila leta 1933 znatno nižja kot v letu prej.

Investirana imovina Jednote je v letu 1933 prinesla 3.98 procentov obresti, kar je prav razveseljivo zvišanje od leta poprej, in predstavlja znatno višjo obrestno mero, kot jo beležijo druge slične organizacije.

To so dejstva, na katero se naši agitatorji lahko opirajo pri agitaciji za nove člane.

Upoštevanja vredne pa so tudi nagrade, ki jih Jednota v tej kampanji nudi agilnim članom in društvom.

Za vsakega novopridobljenega člana mladinskega oddelka je predlagatelj deležen 50 centov nagrade.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka pa so predlagatelj deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$1.50 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$1000.00 smrtnine, \$3.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$1500.00 smrtnine, \$3.50 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$2000.00 smrtnine, \$4.00 nagrade.

Vsakega člana J. S. K. Jednote se smatra za organizatorja in vsak član, ki je pridobil kakega novega člana Jednoti, bo deležen nagrade ali nagrad v smislu, kot je gori navedeno.

Nagrade se bodo izplačevale po preteku treh mesecev, to je, ko je novopridobljeni član plačal že vsaj tri asementa Jednote. Nagrade se bodo nakazovale na društvene blagajnike, naročilom, da jih oddajo tistim članom, ki so jih zaslužili.

Poleg navedenih nagrad za posameznike bodo deležna pet posebnih nagrad društva, ki bodo tekomo kampanje pridobila pet ali več novih članov. Za pet novih članov odraslega ali mladinskega oddelka bodo dobila društva \$2.50 posebne nagrade, za 6 novih članov \$3.00, za 10 novih članov \$5.00, za 50 novih članov \$25.00 itd.

Vsak član, ki organizira novo društvo s predpisanim številom novih članov, je deležen poleg že gori navedenih nagrad še posebne nagrade v znesku \$10.00 za ustanovitev društva.

Jednota povrne društvom tudi stroške zdravniške preiskave za nove člane in sicer do vsote \$1.00 za člana odraslega oddelka in do vsote 50 centov za člane mladinskega oddelka.

že skoro dve leti, vršijo hudi boji za obmejno ozemlje Gran Chaco, kjer so baje ležišča olja. Predsednik Zedinjenih držav je na podlagi v kongresu sprejete postave prepovedal vsak izvoz orožja in municije v republiko Bolivijo in Paraguay.

VARČNI FRANCOZI
Največji stiskalci na svetu so Francozi. Francoska država je zakladnica pogrša okrog 35 trilijonov frankov. Za toliko so vsoto bankovcev je namreč odtegnjenih cirkulacij, kar znači, da je ta ogromna vsota skrita v domačih blagajnah različnih vrst.

POZNA NAJDBA
Leta 1923 je tekomo polotona nad Sredozemskim morjem nad brež sledu izginila francoska zračna ladja "Dixmunde", ob enem z 52 možmi posadke. Nedavno so sicilijanski ribiči našli ogrodje tega zračnega orjaka v globoki vodi blizu mesta Menfi, Rockland, Maine.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

FROM THE SUPREME SECRETARY, SSCU SOLVENCY OF OUR UNION

In last week's issue of Nova Doba appeared the Valuation Report of our Union for the year 1933 as submitted to the state of New York.

Report shows that our Union is 104.83% solvent (as calculated by the actuary) as of December 31, 1933; or an increase of 0.44% in solvency as of December 31, 1932.

Report shows further that our Union realized a net return of 3.98% interest on its capital investments during the year 1933, or an increase of almost 0.75% over that realized during the year 1932.

Ratio of actual to expected mortality dropped from 133.85% for the year 1932 to 100.55% for the year 1933.

Our Union therefore showed a gain in strength in all three instances.

An increase in per cent of solvency can be attributed to the following: 1. Realization of a higher rate of interest than that required of collectible rates. 2. Loss of considerable number of older members. 3. Actual lower mortality rate than the expected mortality rate based on gross amount of risk.

Since almost all of the members lost to our Union in 1933 were those that died, we can contend, with a great deal of pride and satisfaction, that this factor did not assist in maintaining the high degree of solvency. The real cause for the high degree of solvency can be traced to the 3.98% interest RECEIVED on our investments for the year 1933 and to the lowering of mortality to the expected mortality rate of 100%.

To my knowledge our Union is classed among the leaders of the larger Yugoslav fraternal benefit organizations in the matter of solvency; in the matter of low mortality it is among the first; and in the light of earned interest realized on its investments our SSCU IS THE FIRST. The largest Slovene fraternal benefit organization realized a net return of 2.49% on investment; the first and oldest 3.33%, while our SSCU realized 3.98%.

Solvency of our juvenile department is 383% as of December 31, 1933. The actuary calculated the solvency in the junior division on the basis that all juvenile members will remain in the department until they reach the 18th year. This is not the case as more than half of the juvenile members transfer to the adult department upon reaching the 16th year. The actuary calculated a great deal more of reserve credit than would be necessary for juveniles transferring to the adult department, and many of these members will remain in the juvenile department until they reach the 18th year; and if they transfer to the adult department six months after they reach the 16th year, they are not entitled to any reserve credit. From these facts it can be concluded that the solvency in our juvenile department is at least four times greater than what is actually shown.

Our members did not expect to see such a favorable report on the standing of our Organization, and I am certain that many a member will be pleasantly surprised when reading the foregoing figures. The depression did not end with the year 1933, a fact that our members know best, but the conditions have improved to such an extent that the net return of interest on investments jumped from 3.25% to 3.98%; while the new insurance plans sanctioned by the 14th quadrennial convention of our Union helped thousands of members to remain as members of the Organization, who otherwise would have been forced to withdraw from the Union.

Personally I am very much pleased with all the gains made by our Union during the year 1933. However, I must state that the most encouraging factor is the gain in the net return on our investments during the year 1933. Each member knows that a good and strong financial background is essential to the progress and welfare of any institution; and this also holds good for our Union. We have some bonds from which we received no interest return for almost two years, but conditions have improved to such an extent that the net interest return on our investment has jumped almost 0.75% higher during 1933 than in 1932. The fact that the interest return of 3.98% has been realized on our investments is proof enough that our present and past officers have been very careful in the purchase of bonds; and, although all of our investments did not maintain a 100% value, we can contend that our investments as a whole are sounder than those of some similar organizations. I might add that our supreme treasurer has been able to collect a number of unpaid interest returns since December 31, 1933, and that we expect our Union to make even a better showing at the end of the present year.

I hope that every member will read my comment on the report of our Union's solvency, and especially those members who are working and agitating to secure new members. Each member can assert in public that our Union is second to none in any fraternal organization, that our Union stands on a solid financial foundation, and that it meets all the requirements of the states' insurance departments. Our SSCU has withstood all the hardships of the present depression; it was among the first to provide means to retain members in the Organization, and with the loyalty and good will of its members our Union will continue to progress in the future.

ANTON ZBASNIK, Supreme Secretary.

Arrowheads of Ely, Minn. Lose First Game

A big seventh and eighth inning, in which the Embarrass Yanks scored three runs against the Arrowheads, was enough to edge out the A's by a score of 7 to 6 at a game played at Embarrass last Sunday.

The A's scored in the first inning when successive singles by Barney Banks, Schwegal, and a double by Fred Banks and Tine Krall sent three runs across the plate. Harri pitching for the A's, hurled hitless ball until the fourth, when the three Lompa brothers teamed up, hitting two singles and a long home run which tied the score at 3-all, and sent pitcher Harri to the showers.

Cheers came from the crowd when Matty Ballas stepped in the relief role, and a queer looking Embarrass farmer yelled "Kleen ta lines, poyce, ve goin run now!" Matty liked that, and just to show the lad he whiffed the batter ending the threatening rally in that fatal fourth.

The A's came right back in the fifth to score two more runs. Ballas was pitching effectively in that 7th and 8th, but errors in the field enabled the Yanks to score thrice and put the old ball game in the bag. The A's threatened in the ninth as Gorshe singled, stole second, and was advanced to third on a single by Madern, but fate intervened, and Gorshe was caught off the base, ending the ball game with the score 7 to 6 in favor of the Yanks from the Embarrass farming country. The A's will play the same team in Ely soon, so everybody turn out.

Meanwhile, don't forget that coming Gopher meeting on the first Sunday in June! It will be the final meeting until next fall, but Little Stan will be on the air as usual, bringing all the glamour of the summer season in the Arrowhead country plus all lodge news; so everybody, don't forget to listen in. What is the mater with some of our other columnists. No, don't tell me it's spring fever! Let's hear from you anyway. How about it?

The North Star Hockey club, of which the majority are Gopher members, are staging their annual dance to raise funds for the next hockey season at the Washington Auditorium on Wednesday evening, June 6th. The orchestra is Shuffle Abernathy and his Halem High-Haters direct from the cotton club in New York City, and now on tour in this part of the country. They feature a five way brass ensemble, which can't be beat; also the beautiful Gennete Woode, a singer, dancer and director. They're all black and you can imagine what sizzling tunes these black boys put out! The admission is 75 cents a couple and 25 cents for extra ladies. This is the first time anything like it has reached Ely, and we can't miss it! Little Stan will be there and until then I'll be seeing you!

Stanley Pechayar,
No. 2, SSCU.

Circus Man (searching for elephant that has escaped—Say, Uncle, have you seen anything of an elephant around here?)

Uncle Ezra—No, sah; Ah ain't seed no ephalant but Ah did see a great big gray bull eatin' mah corn wiv his tail.

BRIEFS

Solvency of our SSCU increased 0.44% during the year 1933. Solvency during 1932 was 104.39% while in 1933 it jumped to 104.83%, as calculated by the actuary and contained in the Valuation Report submitted to the state of New York and published in last week's issue of Nova Doba. Interest returns on capital investments increased 0.73% during 1933 for a total of 3.98% as compared with 3.25% during 1932. Mortality rate decreased from 133.85% for 1932 to 100.55% for 1933. In other words our Union operated on a solvency basis of 4.83% higher than statutory standards, increased its interest return on capital investments to lead all Yugoslav fraternal benefit organizations in that field, and lowered its mortality rate to the expected mortality based upon gross amount of risk.

Michael and Catherine Klobuchar, members of Lodge No. 9, SSCU, Calumet, Mich., celebrated their golden wedding anniversary May 17th. Mrs. Klobuchar settled in Calumet in 1881 while her husband, Mr. Klobuchar settled in the same city in 1880. The latter has attended many SSCU conventions and has served on the SSCU's Supreme Board in various capacities.

During the track meet held at Houghton athletic field, Calumet, Mich., three Yugoslavs, Arbanas, Chopp and Stopar, made excellent showings. Arbanas took first in the 440-yard event; while Chopp came first in the 880-yard race, and Stopar, first, in the mile event. All three are attending the high school situated on the upper peninsula, and all are residents of Calumet.

L. S. Paskvan, of Chisholm, Minn. was elected president of the Chisholm high school alumni association recently, and succeeds Dr. W. A. Jordan to the office. Among the directors elected are Frank Govednik and Ray Rebrovich.

Slovene school of Slovene National Home, Cleveland, O. will hold its annual picnic next Sunday, June 3, at Mocilnikar's farm. Proceeds of the affair go towards maintenance of the school proper, and as such deserves the support of the entire community.

Dan Cupid is on the job in Ely, Minn. Recently Mary Meden and Michael Ivanovich were joined in wedlock as were Frances Korent and Anton Cerar.

Louis Adamic brings out the plight of the foreign-born and their children in an article published in The Cleveland Press, issue of May 26th. Adamic especially emphasizes the problem confronting the immigrants' children, which numbers between 25,000,000 and 30,000,000, who are not aware of their racial and cultural background and who because of this are "oppressed by a feeling of inferiority, which is an extension of their parents' feeling of inferiority." These children of immigrants (between the ages of 15 and 35 years) reproduce in greater numbers than do the old-time Americans

THE LILAC CITY

Lorain is the "Lilac City." It was first given the name in 1930 when the first Lilac Festival was celebrated. In this year many new lilac bushes were planted in all parts of the city and are now large with beautiful white, orchid and purple blossoms.

A custom has been set whereby a festival is held in the latter part of May to which everyone is invited to attend and enter lilac trees and bushes for a prize. The best and most beautiful are selected as to time planted, beauty of bush and fitness of its location, for which proper and fitting awards are presented.

This year the Lilac Festival was held May 22nd at the Lorain High School. The program consisted of a parade of the Lilac Queen, a girl selected from the graduating class of Lorain High School—her attendants, followed by a parade of nations. The queen was crowned by her maid of honor and presented with a beautiful corsage of lilacs.

As the Queen was seated a beautiful picture was completed, for on each side of the stage were two beautiful large baskets of lilacs, as well as flowers of other sorts and trees in the background, including also a bird bath and a crystal—a perfect garden.

Rightfully the program was opened with the "Lilac Song" sung by a well known singer, Urlin Seargent, which goes something like this:

"When lilacs bloom in springtime,
It means lilac time in Lorain—"

The dance of nations in attractive national costumes followed. Two, four year children danced a pretty fairy dance in the Queen's honor, followed by six others in the Butterfly dance. A group of Polish girls presented the Polish Krakowiaki, another, a Dutch dance in beautiful blue and white dutch costumes. To the surprise of many, a group of Slovenian girls danced some very familiar dances as, Spic polka and Mazurka. Then to the music of an accordion we saw the Italian Tarentella, done with grace and rhythm followed by the Scotch Highland Fling and the Spanish dance with use of tambourines. Little girls in English costumes danced a quadrille and the Boy Scouts gave a flag drill followed by the Star Spangled Banner.

We felt the Queen had been well entertained. Now it was time to present the lilac awards. It was a pleasure for them to give the prize of a silver cup to Mr. Weigand, a man of 80 years, for the old lilac bush and to Mrs. Murphy for the young bush, a shield with her name engraved on it to be kept for one year.

I'm sure all of you shall want to attend next year.

Vida A. Kumse.

Takes Leading Part in Annual Festival

At the annual Lilac Festival held in Lorain, O. last week, in which local high school students take part, Miss Vida Kumse, instructor, had charge of the Polish and Slovene dance groups and was ably assisted by Mr. Anzelc, Mr. Butcher and Mrs. Kasten.

of Anglo-Saxon stock, and for this large group to feel that they do not belong in America, and for them to assume "neutral citizenry" is a "big, complicated problem that involves the future of America."

COLORADO SUNSHINE STARTS LOCAL CAMPAIGN DRIVE

Denver, Colo.—Have all of us forgotten about the great SSCU campaign for new members, and those attractive awards offered by our Union? We did not.

Here we are with a few new members who will help us enjoy our great trip to Salida: John Popish, Philip Manerbin, Joseph Tezak and George Manerbina. And this is only the beginning, folks! only the beginning. You will hear of many more in our future articles, so do not forget about those attractive cash awards.

Just look at the prizes offered, and then stop to think how long it takes you to earn a comparative sum. Yet, our Union gives all the members equal privilege to secure these cash prizes, which takes but very little of your spare time to get. So, let's keep going until our Union totals 15,000 adult members or more by the end of 1934.

Also, don't forget to enroll juvenile members as they are just as welcome as the seniors. And to think that our Union offers fifty cents for each juvenile enrollment makes one wonder why he or she has not signed up a number of children as members of our Organization.

Let's make the national SSCU campaign a party for all. You know the old saying: "The more the merrier."

Another Booster Event SS. Cyril and Methodius, No. 1

Cleveland, O. — Here you are, folks! Here's the news you've been waiting for! The Collinwood Boosters are holding their annual weiner roast on Saturday, June 16th at Lencel's farm. All of you who have attended these affairs in the past know what a treat is in store for you. Those who have not been present at our affairs in the past will not regret it, if they attend this one. The price is only 25 cents.

Special invitation is hereby extended to George Washington lodge No. 180, and Betsy Ross lodge No. 186. All those interested kindly get in touch with any member of the Collinwood Boosters.

Mary Lavrich, Sec'y,
No. 180, SSCU.

Dry Ice from Wells

Workers around an oil well in Poland were startled recently when large snow flakes came spouting forth instead of the petroleum they expected. Their astonishment was greater when they found that the temperature of this "snow" was about 100 degrees below zero. Scientists who hurried to the scene pronounced it to be solidified carbon dioxide gas.

According to Dr. E. E. Free, this phenomenon is not unusual in our own country. Underground burial and the seepage of water downward places the gas under tremendous pressure. Withdrawal of the oil so weakens the ground structure that the gas eventually bursts forth and the rapid cooling from sudden expansion causes it to solidify and appear on the surface as natural dry ice.

Every member get a new member.

That great trip to Salida is approaching nearer and nearer, and for this reason I wish to inform all those members who failed to attend our last meeting that our next regular monthly meeting will be held on June 19th. The reason for the change in date is that the coming trip comes too close to the date of our regular meeting. All plans are coming along nicely and we are keeping in constant touch with Victor Glovan of Mt. Shavano Lodge. We want all the members to be present at this meeting and help us with our plans for the final arrangements before leaving.

The weasel and the shadow have not reported in the latest edition of our Official Organ, which makes us believe that they may have had a death battle. I hope not as I want to see them alive. Perhaps they are all tired out from chasing each other and now they are resting in their respective hiding places. Believe me they will need all the rest if they expect to dance with some of our Mae Wests. Nevertheless, we would like to see them emerge from their hiding places, so we can see and read about them.

So, get on top of Mt. Shavano, hold your head erect, open your mouth, and let us hear from you. But don't forget to keep smiling with Colorado Sunshine Lodge, No. 201.

F. J. Smole Jr., Sec'y.

St. Joseph, No. 41

Ely, Minn.—Members of SS. Cyril and Methodius Lodge, No. 1, SSCU, are hereby notified that I will take over the duties of lodge secretary beginning June 1, 1934. Members may pay their dues at the meeting or at my residence, 826 East Sheridan St.

Louis Zgonc.

Insects are Destructive

East Palestine, O.—Through our official organ, Nova Doba, I wish to announce to all members of St. Joseph Lodge, No. 41, SSCU, that I am now secretary of this lodge, supplanting Valentine Dagarina, former secretary, who is working in Detroit, Mich. And I also wish to request that all correspondence be in the English language wherever possible.

Max Jurjavcic,
Box 215.

Insects are Destructive

If it were not for the use of insecticides it would be impossible to feed the world as it lives today, according to Dr. Henry G. Knight, of the Department of Chemistry and Soils. It is estimated by the Department of Agriculture that the annual loss caused by insects to growing plants averages 10 per cent of their value. Loss to forest trees alone is estimated at \$100,000,000; loss to livestock caused by flies, gnats and larval forms account for another \$100,000,000; destruction to stored fabrics, grains, feed and foodstuff easily reaches \$200,000,000. These losses added to the others caused by insects reach a stupendous total.

Every member get a new member.

ARROWHEAD'S MEETING

By LITTLE STAN

Ely, Minn. — Hello, folks! Here I am again! Still galling about town and taking in everything including that swell Arrowhead meeting. Listen in and I'll tell you everything—yes, I said everything!

We come to the National Home, where Peppy Louis Kozian is taking good care of the dance music with his million dollar accordion. The A's are taking right to it, and soon the whole floor is filled with dancing couples who are having a whale of a time! While the people are dancing, we'll go into the bar-room, where Louis Kompare is the star bartender. He knows how to dish out that beer too; I had enough, so I know!

More members are entering the doors, and they don't wait at all. Off go their coats, hats and other unnecessary wearing apparel; they stop for their beer, and into the dance floor they go! What a great gang! You know, they're almost as good as the Gophers!—Heh-heh! Our bartender disappears! Where did he go? We wonder until back he comes with another keg of beer! He resigns his bartender job to Joe Pish-

ler who handles it to perfection!

Meanwhile, the odor of boiling polish sausage enters our nostrils, and are we hungry? We have all we can do to wait for them to be ready. While we wait the sound of singing enters our ears; we investigate and are we surprised to find Anton Zbašnik, our Supreme secretary leading the chorus! True enough and are they good—and did they sing loud? Whew! I am still trying to get the cotton out that I stuffed in my ears at that time.

The gals tell us to go into the hall—at last we shall partake of those delicious polish mmmmm they certainly make the old tummy do saumer-saults! The gals pass them around, and we eat—just a minute are you getting hungry listening to me rave about those polackers? I just wondered—that's all!

We eat our fill and again Peppy Lou serenades us with his wonderful music. It seems that all the Arrowheads turned out at this nice meeting as the hall certainly was crowded. While the crowd is dancing, Little Stan is on his way as it is way past his bed-time and I must get my sleep to become a big strong man, you know!

MT SHAVANO OBSERVES ITS FIRST ANNIVERSARY

Salida, Colo.—Days, weeks and months roll by and soon the first anniversary of Mt. Shavano Lodge comes and goes. Our lodge was started in April, 1933, although the first meeting was held on May 14, 1933, at which time all members were present and officers elected. Our first president was Victor Gloven; secretary, Emma Botz; treasurer, Albert Godec; recording secretary, Frank Botz, Jr., and Frank Glaven organizer. The name Mt. Shavano was selected from a list of suggested names.

The actual Mt. Shavano is also known as "Angel of Shavano," for when the snow gathers in the winter it forms the beautiful picture of an angel which can be seen from the time the first snow falls until late in the summer months when all snow disappears. This beautiful "angel" can be seen for miles around on a clear day.

Altitude of Mt. Shavano is 14,179 feet; so, if you ever pass through here, don't forget to get a glimpse of the "Angel of Shavano."

Every member has done his share towards the progress and welfare of Mt. Shavano Lodge. At the close of the year 1933 Victor Gloven was re-elected president; Louis Tekavec, secretary; Stanley Gloven, treasurer; Frank Botz, Jr., recording secretary; and Emma Botz, organizer.

We have not made much progress in securing new members during our first year. But beginning with the second year of our lodge's existence, we hope to increase our membership 100 per cent. We are cognizant of the national drive for new members which our SSCU is conducting, and we have not forgotten the slogan: "Every Member Get a New Member." What do you say, Mt. Shavano members, let's see what we can do towards increasing the numbers in our lodge during the second year. So that on our second anniversary we can point back with pride and say: Two years of progress for Mt. Shavano Lodge.

And keep in mind the coming trip that members of Colorado Sunshine Lodge will make

on June 23. We will do our best to entertain the visitors and give them a real hearty welcome. We expect to show them the time of their life. So don't forget, Colorado Sunshine, we are waiting for all of you.

So keep smiling with Colorado Sunshine and keep boosting with Mt. Shavano Lodge—all for a bigger and better SSCU. Albert Godec (The Shadow, No. 224 SSCU).

NATIONALITY

Each country makes its own laws as to whom it will recognize as nationals. The United States recognizes all persons born in the country as citizens. A legitimate child born in a foreign country and having a father who is a citizen of the United States is an American citizen providing he subsequently resides in the United States or records with a U. S. consul, upon reaching the age of 18, his intention of becoming a resident and remaining a citizen of the United States. He must also take the oath of allegiance upon reaching majority.

Other countries have a right to declare whom they will consider nationals, and it is quite possible for two or more nations to claim a person as a citizen, each citing its own laws.

Tiny Locomotive Runs

No one knows how many miniature locomotives have been fashioned since such vehicles became a reality but to P. E. Wilson of England, a cripple, goes the honor of making what is probably the smallest mechanically perfect replica of one. From stem to stern his model is but four inches long, weighted and balanced accurately. It is powered by a tiny electric motor within, which drives the three pairs of driving wheels when power is turned on.

Woman at Chicago Fair—I've been looking for my husband for two hours.

Second Woman—That's nothing. I've been looking for one for 20 years and haven't found him yet.

Incidents That Make Life Real (For the Bachelors)

(Written and exposed in our temporary studio, "The Little Dutch Mill.")

Springdale, Pa. — These queer but true coincidences were seen and heard in and around Springdale the past few weeks. If they interest you, read them; otherwise just remember that this was meant to fill up space.

At the recent Firemen's carnival held in Springdale, our esteemed officer of the law was actually caught drinking a bottle of pop. Usually such doings were swamped in strong drinks but this year the strongest drink you could acquire was pop. This may be the result of the repeal of the Eighteenth Amendment.

One night at this same show the lights blew out and five seconds later your truly was minus one ball hat. This makes me believe that someone is organizing a baseball team in Springdale. Also, this same evening the engine that runs the swings, caught fire. Prior to this accident firemen were seen everywhere, but none could be seen putting out the blaze.

While playing a baseball game one night, this lowly writer was hit on the chest by a foul tip. Looking around to recover the pill, he was amazed to find it nowhere in sight. After the fans had their laugh, the pitcher walks down and takes the ball off his chest. Somehow it got lodged behind the protector. (Was my pan red!)

At this same ball game this news hound overheard the opposing manager calling down one of his players. It seemed that this player struck out at a critical spot. "What's your ball bat used for?" thundered the manager. The player replied sheepishly, "To wave at the girls in center field." Undoubtedly this player doesn't have a membership card in any bachelors club.

Looking in on the Sprindale Junior-Senior prom the other evening, this writer overheard a girl saying to an up and coming senior, "I'm sorry but I'm sitting this one out for my feet ache terribly." Three seconds later this girl was strutting her stuff with the high school football hero. Queer people these girls. To some boys their feet ache while to others they are o. k.

The old saying, "Unlucky in poker, lucky in love," doesn't go with a certain Springdale lad. While on his way to see his ball and chain, he stumbled upon a poker game. Later a sadder and wiser boy concluded that it was too late to keep his date. The very next day she turns thumbs down to him. The latest news concerning him revealed that he was running the bachelors competition by organizing a women haters club.

Still a bachelor,
Stan. Progar,
No. 203 SSCU.

DRIVER'S LICENSE

Operator's permits are now required in 28 states and the District of Columbia. Those states requiring an operator's license are Arizona, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Indiana, Iowa, Kansas, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia and Wisconsin. Professional chauffeurs are required to be licensed in nine others.

It's Your Paper

The greatest advertising medium in the world is the newspaper. Millions of dollars are spent each year for newspaper advertising. It is a wise investment and one which brings tremendous results. Advertising is simply sending out money in search of money, and it usually proves to be an effective search.

The SSCU has given its every member a splendid opportunity for advertising. The Nova Doba, with its appended English Section, was created for the benefit of every member. Contributions from members are always in demand. Members of the SSCU, it's your paper—use it. If a member in far away Colorado has a splendid idea, but merely passes it on by word of mouth, we people in states remote from Colorado never hear of it. But if the idea reaches the columns of the Nova Doba, we all soon know about it. If you have something to say, we won't hear it—but if you send your ideas to the Nova Doba, we'll all know about them.

Joe Golicic,
No. 41, SSCU,
E. Palestine, O.

Sleeping Habits of Fish

The sleeping habits of fishes have been studied by an Australian fancier, and he concludes that a fish sleeps more shrewdly than we do.

"We go to bed," the expert declared, "close our eyes and snore. Once asleep we are beset by dangers—fire burglars, murderers. A fish sleeps with his eyes open! He is born with out eyelids, except in rare instances."

Apparently the eyes of a fish function even when the fish is asleep, for it has been observed that it is practically impossible to "catch a fish napping." If a person tries ever so carefully to poke one with a stick, he says, the fish is immediately galvanized into action, the eyes having sent the alarm to the sleeping body.

Unless rudely interrupted in his slumbers, however, the fish appears dead to the world, so still is its body when it is resting. The breathing decreases until the body shows practically no motion and this frequently leads persons observing sleeping fishes in aquariums to believe that they are dead.

Fishes sleep much more in the winter time than in the summer, often "hibernating" without food for days at a time. During these periods they draw on their body fats for sustenance.

Attractive Offer

Our SSCU offers the following cash awards for enrolling new members for various death benefits:

\$1.00 for \$ 250 certificate.
\$1.50 for \$ 500 certificate.
\$3.00 for \$1000 certificate.
\$3.50 for \$1500 certificate.
\$4.00 for \$2000 certificate.
\$.50 for each new juvenile member.

Bonus of \$.50 for each member also is offered to lodges who enroll five or more new members either in the adult or juvenile departments, or both.

May's Birthstone is Rare Emerald

Persons born in the month of May are especially fortunate for their birthstone is the emerald, the most precious of gems.

As far back as 1650 B. C., emeralds were mined by the ancients who found them worth a "king's ransom" among old world aristocrats. Alexander the Great and Cleopatra are both said to have owned fabulous emerald mines. The most precious jewels of the rich Persian Shahs, the Indian Maharajahs, the Russian Czars, the Turkish Sultans, and, in modern times, of the kings and queens of the European Courts, were emeralds.

Not only were emeralds regarded as the rarest and most beautiful of gems, but ancient and medieval beliefs ascribed to emeralds many "charms" which protected and benefited the wearer. The only surviving belief of this character is that emeralds are easy on the eyesight, due to their green color.

When the Spanish conquistadores invaded South America, they made the richest find of emeralds hitherto recorded. The natives possessed great stores of them, many of which were shipped back to the court of Spain. The exact location of the mines was not discovered by the Spaniards. Today it is known that they came from the emerald mines of Muzo, near Bogota, capitol of the South American Republic of Colombia, largest producer of the world.

Wood Lighter Than Cork

The use of balsam wood in the manufacture of airplane models has aroused considerable curiosity in the minds of users of this commodity, particularly because of its light weight. It has the reputation of being lighter than cork. Inquiry as to the comparative weights of the balsam and cork to Forest Products Laboratories of Canada brought the following reply: "The average run of balsam will probably weigh from 7½ to 12 pounds per cubic foot, air-dry, although an abnormal material will occasionally be found outside this range. Such balsam as we have tested, however, was in the neighborhood of about 8 pounds per cubic foot. It is considerably lighter than the weight sometimes quoted for cork — 15 pounds per cubic foot, but this figure presumably refers to compressed cork products.

"The weight of ordinary cork as noted by us from time to time from tests of stoppers used in the laboratories averages about 9½ pounds per cubic foot. The greater stiffness of balsam is probably another reason for preferring its use in making airplane parts."

GOLF BALLS

A golf ball usually consists of a liquid core (a paste enclosed in a spherical rubber bag) covered with windings of stretched rubber tape and thread, which in turn is covered with gutta-percha or belata. These are molded on in a steam heated press. The ball is pitted (dimpled, brambled or meshed) to give a lift to the ball when hit with a back spin. A difference of 1-1,000th of an inch in the depth of these pits may mean as much as 14 yards variation in its carry or distance.

Specialist—You are suffering from nerve exhaustion. I can cure you for \$1,000.

Patient—And will my nerve be as good as yours then?

Triumvirate Meets June 7th

Cleveland, O.—All committees of the Triumvirate are requested to attend a special meeting on Thursday evening, June 7th, at the Slovene National Home on St. Clair Ave. The meeting will begin promptly at 8 o'clock.

The purpose of holding this meeting is to make arrangements for our future outdoor activity, which will be held some time in August. Many discussions will be had concerning the outlining of the attractions to be held on our picnic. Thereby, I am asking all committees to be present at the meeting.

As chairman of the Triumvirate of the SSCU, I extend my thanks to all the committees and members of the three various lodges for their sincerest co-operation given at our previous affair and making it so successful in every way. I hope that we will all carry on for-

wardly with the same co-operation on our future outdoor activity to be held.

At our last Betsy Ross meeting we had the pleasure of having with us again Sister Elizabeth Hafner, who at the present is residing in Florida. Sister Hafner is spending a few weeks here in Cleveland, before journeying back to Florida.

Frank Starman, father of Charles and Ernest, passed away last week. He was stricken with influenza. I extend my deepest sympathy to the entire family.

Brother Mike Krall, member of the Betsy Ross, has decided to leave the bachelor's group and join into the matrimonial group, the date being set for June 2nd. We wish you the best of luck, Mike.

John P. Lunka,
No. 180, SSCU.

Societies Comprising Fraternal Benefit System Increase Assets To A Total of \$1,057,960,151

During the past four years any business organization that was successful in maintaining its financial status was considered in an enviable position. To maintain its assets unimpaired was considered a high tribute to the capable efficiency of its management. Such a company in corporation was heralded as to have more than held its own through the most serious depression in a generation or more. Its officers were and are looked upon as men of the highest type of executive ability.

Last year was the most severe test of the four for life insurance companies. Only those of the highest type of financial strength, with honest and capable management, succeeded in surviving the low ebb of depression and unemployment. Many of the commercial, or old line, life insurance companies folded up and collapsed like a punctured balloon. Others succeeded in continuing their existence through loans from the RFC. It is to the everlasting credit of the fraternal benefit societies that they weathered this difficult period on their own resources.

It therefore should be a source of extreme pride to the executives of every fraternal benefit society, and to their loyal membership as well, to know that in the face of such trying times the millionaire societies of the fraternal benefit system not only maintained, but increased their financial strength. It should be remembered that it was in the midst of these darkest hours, 1931, that the fraternal benefit system carried its assets over the billion dollar mark. In the following year, 1932 the millionaire societies collectively succeeded in this record accomplishment.

During the past year the millionaire societies not only maintained the gain made during last year but measurably added to it. This reflects the institution of many economies on the part of astute management. It reflects as well loyal and persistent effort on the part of field workers in the face of unequalled discouragements, as none suffered more, and few as much, from the industrial situation as those composing the rank and file of the fraternal benefit field.

In the face of such an unprecedented economic situation the assets of the fraternal benefit system increased, as of Jan. 1, 1934, to the new record total of \$1,057,960,151. And in this connection, it is most interesting to note the comparative increase in assets during the past five years, which follow: 1929—\$889,475,714.00; 1930—\$934,-

970,374.00; 1931—\$972,882,006.00; 1932—\$1,016,159,216.1933—1,031,303,295.00; 1934—\$1,057,960,151.00.

A total of 123 millionaire societies reporting to The Fraternal Monitor on Jan. 1, 1934, showed assets amounting to \$1,024,502,438.99. This is an increase in the assets in the millionaire group of \$23,95,552.99 over the total reported a year ago.

Fraternal benefit societies have earnestly and courageously striven for a place in the sun of the life insurance field and have gained the competitive heights by overcoming many obstacles thrown in their path. During the past year they have been accorded by their elder brethren in the commercial field the accolade of co-operative recognition as "foemen worthy of their steel". This, in itself, was an event of considerable importance and should be properly inscribed upon the fraternal system shield.

Fraternal Monitor
Our SSCU has assets of \$1,642,605.61, as of January, 1934.

Twins by the Dozens

You'd have to go a long way before you could beat the record for twins that the town of Fulton, Miss., of 900 population, holds. The sheriff of the county is a twin, as is the deputy sheriff, and in the courthouse where these two hold forth is the office of the chancery clerk whose wife is a twin. The postmistress is the mother of twins, and three merchants are likewise tied up in this dual business. One of them, a Mr. Willis, is a twin; Mr. Gaither is the twin of the sheriff, and another brother is the father of twins. The power company's office manager is a twin, and one of the town's truck-drivers is, too. He, incidentally is the nephew of the postmistress. Another driver has twin nieces. And all of the twin brothers and sisters are living except one and all live within one mile of the courthouse except two.

Officer—You say you were held up last night? What time was it?

Victim—It was five minutes to one.

Officer—How do you know that?

Victim—Because I could see the clock on the postoffice building and I noticed that the hands were in just the same position as my own.

DOPISI

Calumet, Mich.
ZLATA POROKA. — Redki obhajata 50-letnico ali zlati jubilej svoje poroke. Ta čas in je doletela dne 17. maja prijavljeno tukajšno zakonodajno poroko. Poudarim naj, da sta člana J. S. K. Jednote.

Lepi slavnostni poroki v cerkvi med drugim prisostovalci mons. A. J. Rezek iz Houghton. Tovariši in tovarišica zlatoporočencema sta bila dr. Fred Klobuchar in njegova soproga, dr. Fred Klobuchar je sin obeh prijateljev.) Nosilka cvetja (bratje) je bila Dorothy Klobuchar, nosilec prstanov pa Bert Klobuchar, oba vnuka prijateljev.

Popoldne in zvečer zlatoporočena prešla množico znamenitih, telegrafskih in kablinskih čestitk in tudi mnogo letnic. Razume se, da sta se zlatoporočena dala slikati s svojimi otroci in vnuki vred. Kosilo zlatoporočencev je bilo prirejeno v Central hotelu.

Večer se je zbralo okrog 150 gostov rodbine in njihovih prijateljev v Columbus dvorani. Vse bilo za vse pripravljeno. Program je otvoril prijatelj prijateljev Mr. Češarek, ki so v prihodnjih besedah pozdravil prijatelje in vse goste. Za njim so nastopili drugi govorniki, ki so v besedah orisali pomen poroke. Igral je znani Macomber's orkester in seveda tudi petja ni bilo. Pevski zbor pod vodstvom pevovodje Mr. F. Čučinčiča in organistke Rose Klobuchar nam je zapel več lepih pesmi. Naš tenorist Mr. Frank Klobuchar pa nas je razveselil s svojim glasnim popevkom "Metuljček."

Končanem programu se je sledila prosta zabava s plesom. V trajala do zgodnjih jutranjih ur. Pred odhodom smo vokalno zabavali se mnogo gostov in srečnih let življenja. Vse smo se polagoma razšli v domove in v prijetni spominu se mnogo let.

V Mrs. Klobuchar sta bivala poročena tu na Calumet 17. maja 1884. Njun zakon je bil praznovan s štirimi otroci: Edith, Grichar, Mrs. Peterlin, Fred Klobuchar in dr. Fred Klobuchar, zobozdravnik. John je bil zaposlen kot knjigovodja pri Edison Co. in je leta 1918 umrl.

Mihael Klobuchar je bil rojen 2. oktobra 1860 v vasi Dobro kraj Črnomelj v Beli Kraji. Kot mlad fant je že leta zapustil svojo rodno vas in prišel prijeti tesarskega dela.

Prvi raznih mestih Hrvaške, Madžarske. Dne 1. avgusta 1880 se je podal na pot v Ameriko in je dospel v Calumet, 22. junija istega leta. Prvo delo v Ameriki je bilo pri Osceola rudniku. V oktobru istega leta je začel delati v Falls rudniku. Naslednje leto se je preselil v Calumet in delal za Calumet & Hecla Mines Co. Mesta Calumeta takrat ni bilo drugega kot par gostiln, gostiln in boarding houses.

Štiri leta pozneje se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

Novembra leta 1888 se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

Novembra leta 1888 se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

Novembra leta 1888 se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

Novembra leta 1888 se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

Novembra leta 1888 se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

Novembra leta 1888 se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

Novembra leta 1888 se je poročil s sestrico Helen, ki je bila rojena isti vasi kot on, 26. maja 1881 v Ameriki je bila prišla leta 1881 in je bivala pri svoji sestri, Mrs. Werten.

vih tukajšnjih naseljenecv mnogim rojakom pomagal, ko so prišli iz starega kraja, bodisi z dobrimi nasveti ali finančno.

Mr. in Mrs. Klobuchar ter njihovi otroci so dolgoletni člani J. S. K. Jednote. Mr. Klobuchar je dobro poznan med starejšimi člani JSKJ, ker je bil na več konvencijah in tudi večkratni odbornik Jednote. Bil je glavni porotnik, nadzornik, zaupnik in podpredsednik. Jednotine urade je zapustil šele leta 1914. Vsi pa upamo in želimo, da ostanejo on in njegova družina še dolgo let člani J. S. K. Jednote. Vsi tudi želimo zlatoporočencema še mnogo let zdravega in srečnega življenja.

John Ilenich,
član društva št. 9 JSKJ.

Pueblo, Colo.
Vsem članom in članicam društva sv. Petra in Pavla, št. 15 JSKJ, ki niso bili na seji 13. maja, naznanjam, da je bilo na omejeni seji sklenjeno, da društvo priredi velik piknik na nedeljo 1. julija. Piknik se bo vršil v proslavo 34-letnice ustanovitve našega društva. Vršil se bo na dobro znani farmi rojaka Centa, po domače Škomjavca.

V pripravljani odbor, katerega naloga bo, da uredi vse potrebno glede piknika tako, da bo članstvu v največjo zadovoljnost, so izvoljeni sledeči sobrat: Joe Smerajec, Joe Yeršin, Joe Ferkul, Joe Bergles in Joseph Merhar. Podrobnosti glede piknika bodo pravočasno sporočene v Novi Dobi.

Člani in članice so prošeni, da se kar mogoče polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 10. junija in se bo pričela ob 1:30 popoldne. Pozdrav in na svidenje! — Za društvo št. 15 JSKJ:

Joseph Merhar, tajnik.

Barberton, O.
V spomin ljubljenu bratu JOSEPHU HITLIJU, ki je umrl na velikonočno nedeljo, 1. aprila 1934.

Spominski dan! Koga naj se spominjam na ta dan? Oh, kaj vprašam, saj je rana še vedno sveža, saj je žalost vsaki dan večja! Saj je preteklo komaj 60 dni, odkar si se poslovil od nas.

Poslovil? Ne, nisi se poslovil! Odsel si, ne vedoč, da se ne vrneš več, nikoli več, med svoje drage. Ni ti bilo mogoče posloviti se od ljubljene hčerke in žene. Ni ti bilo mogoče zadnjikrat seči v roko ljubeči te sestri. Ni ti bilo mogoče izreči poslednjega pozdrava za očeta, brata in sestro v domovini. Odsel si in se ne povrneš več. O, kako kratko je človeško življenje, kako kruta je usoda, kako nestanovitna življenjska sreča!

Zivljenje ti ni bilo posuto s cvetjem. Kot 16 letni deček si zapustil svojo rojstno hišo, zapustil si očeta, brata in sestro ter si odšel v tujino. Tujini si daroval leta cveteče mladosti. Za tujino si služil vojake sedem let, tujini si daroval vse svoje moči. In kakšno je plačilo za vse? V času, ko si najmanj pričakoval, ko si najmanj mislil, je ta tujina posegla s svojo kruto roko in te je iztrgala iz naše srede. Zapustiti si moral vse, ki si jih ljubil in ki so tebe ljubili. V starosti 38 let si moral postati žrtev dežele, ki si ji služil 22 let. O, zakaj je moralo to priti! Zakaj je ravno za nas napolnjena čaša vedno le z grenkostjo? Zakaj moramo ravno mi vedno biti samo sužnji usode, katera nas preganja ozkibel do groba? Ali ni res nikjer nobenega upanja? Ali naj se v takih preizkušnjah kar prepustimo žalosti in obupu?

Ne! Tri stvari imamo, ki nam tudi v najtežjih preizkušnjah dajo moč, da vztrajamo. In te so Vera, Upanje in Ljubezen. Verujemo, da nam usoda ne bo trajno nenaklonjena in upamo, da ne pridemo v preizkušnje, ki bi presedale naše moči. Upamo, da bo tudi največjega trpljenja enkrat konec in da bodo tudi najbolj

globoke rane zaceljene. Največja in najplemenitejša pa je ljubezen. Tej ni mej, ne ovir, ne konca. Ljubezen nas spremlja v življenju ne samo do smrti, ampak še dalje, v večnost. In kakor smo mi prepričani, da nas tvoj duh še ljubi, tako ti tudi mi ponovno zagotavljamo večno ljubezen. V spominu in ljubezni boš vedno živel z nami. Čuvstvo ljubezni naj nas druži vse, četudi nas je usoda začasno ločila.

Na svidenje, dragi, nepozabni brat v lepših in boljših krajih! V to trdno upa Tvoja ljubeča Te sestra,

Frances Ošaben.

Enumclaw, Wash.

Od tu z daljnega zapada se rojaki bolj poredkoma oglašajo z dopisi, zato mislim, da ne bo odveč, če jaz malo opišem, kako se še tu imamo.

Najprej naj omenim veselico, katero smo bile "Društvene Slovence" priredile na Deep Lake na večer 12. maja. Veselica se je v splošnem dobro obnesla. Posetilo jo je mnogo rojakov in rojakin v bližini in daljne okolice; pa tudi drugorodcev je bilo precejšno število. Vsem naj bo izrečena lepa hvala za poset. Posebej pa naj bo izrečena lepa hvala tistim ženam in dekletom iz bližnje in daljne okolice, ki so nam pomagale listke prodajati in so se drugače trudile, da nam pomorejo do boljšega uspeha.

V splošnem smo se na veselici prav dobro imeli, samo zažejati nismo imeli drugega kot kavo. Tisti, ki nam je dal dvorano v najem, ni mogel ali ni hotel dobiti dovoljenja za točenje pijače v dvorani, me pa nisimo mogle, ker je bilo prepozno iskati dovoljenja za pivno točilo. Ako bomo še kdaj napravile plesno veselico, bomo že skrbele, da se bo mogla točiti poštena pijača.

Ves čisti dobitek veselice je namenjen za "Novo" društveno dvorano, kadar se bo gradila. Staro društveno dvorano, kot že poročamo, nam je uničil požar, zaneten od zlobne roke. Zemljišče za novo dvorano zgraditi že imamo, samo denar za gradnjo bo bolj težko skupaj spraviti. Ko je stara dvorana na Krajinu zgorela, so bili večinoma vsi člani raznih društev zato, da se nova dvorana zgradi. Toda na hitro se to ni moglo izvršiti in v tem času so se nekateri člani premislili in so zdaj nasprotni graditvi dvorane. Pa ne vem zakaj so nasprotni. Saj bo dvorana vsem v korist. Tukaj imamo tri podobna društva, spadajoča k različnim Jednotam, ki potrebujejo dvorano za seje in druge društvene prireditve; zato delujemo skupno za zgraditev nove dvorane. Pri vsakem društvu pa jih je nekaj, ki ne delajo z nami. Ko bi se vsi člani zanimali in pomagali po svojih močeh, bi kmalu zopet imeli svoj Dom. Se društva v nekoliko oddaljenih naselbinah so nam obljudila pomagati.

Torej, sobrat in sestrese, delujmo skupno in složno za zgraditev nove dvorane. Ta dvorana je potrebna za nas, obenem pa je potrebna za našo mladino, ki se bo tu shajala še potem, ko nas več ne bo. Blagajne posameznih društev se vsaki mesec krčijo, ker stroški so vedno, dohodkov pa ni. Edini društveni dohodki so od kakšnih veselice. Za prirejanje veselice pa moramo imeti dvorano. Ako si društva na ta način ne bodo preskrbela dohodkov za svoje blagajne, bodo pa morala naložiti posebne društvene naklade za blagajne. S takimi nakladami pa je težko. Prijetno zabavno prireditev marsikdo rad poseti in se ne meni, če na isti nekaj potrebi. Posebej jih tudi taki, ki niso člani in tako indirektno prispevajo za društveno blagajno. Kot že omenjeno, za prirejanje veselice pa nam je potrebna dvorana. Dohodki začetnih prireditev bo-

do se morali seveda porabiti za povrnitev za zgradbo izposojenega denarja, potem bodo pa tudi društvene blagajne prišle na svoje.

Torej delujmo skupno in složno v korist naših društev in za našo mladino, da se v naši naselbini zopet dvigne Slovenska dvorana. Delo ne more biti uspešno, če nekateri delajo, drugi pa podirajo. Zato pustimo na strani vse predsodke in zavzajamo se, da ne odnehamo pravi, dokler ne bo v naši slovenski farmerski naselbini zopet stala Slovenska dvorana. — Pozdrav vsem članom in članicam tukajšnjih slovenskih društev!

Mary Petchnick.

Pittsburgh, Pa.

Kakor je bilo poročano že v zadnjem dopisu, smo tu v Pittsburghu postali zadnje čase precej aktivni. To je dokaz, da se depresija počasi bliža koncu. Saj je pa že tudi skrajni čas, da se poslovi od nas in gre iskat svojih žrtev, kamor hoče. Pri nas smo storili, kar je bilo v naših močeh, da se vsaj nekoliko ganemo z mesta.

Svoječasno sem poročal, da so se zbrale naše ženske in so se med drugim pogovarjale tudi o potrebi Gospodinskega kluba pri Slovenskem domu. Seveda, ženske niso z malim zadovoljne, zato so organizirale tudi Dramski klub.

Najpreje so pokazale javnosti, kako spretno znajo uporabljati kuhalnice in druge kuhinjske predmete (vključivši valjarje), in ko je bil začetek tako uspešen, so se odločile tudi za igralski oder. Pravijo, da bodo tu še bolj uspešne. Pokazati hočejo vsemu svetu, kakšni "cigani" smo možki, češ, da to ne zahteva nobene posebne umetnosti. Jaz sem seveda z vsemi štirimi protestiral proti taki igri, toda zalego ni nič, kot običajno. Mojem brezuspešnem protestu so se vse zedinile za narodno igro "Cigani", in pri tem je ostalo. Ko sem izvedel, da so na delu in da kljub sposobnosti rabijo nekoliko vaj, sem se hotel na tihem prepričati, kako se hočejo maščevati nad nami. Pa sem vlekkel ta kratko, ker so me zapodile iz večine sobe v drugo in so zaprle vrata. — "Kranjska kri pa nikdar ne falji," zato sem jih opazoval skozi luknjico pri ključavnici. Videl sem dosti in če ne bi bil v strahu pred hudimi ženskami, bi vam lahko igro tudi opisal. Tako pa ne rečem nič drugega, kot da so "Cigani" izredno lepa narodna igra in bo vsak dosti zamudil, če je ne pride pogledat, ko bo predstavljena na odru. O podrobnostih pa je najbolje, da molčim, da me ženske ne naženejo s klepetuljo ali še s čim hujšim. Saj se ciganski pregovor pravi, da mir je najlepši.

Pa ne pozabite priti v nedeljo 3. junija ob dveh popoldne v Slovenski dom, da vidite "Cigane!" Vstopnina za odrasle bo 25, za otroke pa 10 centov. Na svidenje 3. junija!

Paul Klun.

Ely, Minn.

Člane društva sv. Cirila in Metode, št. 1 JSKJ obveščam, da sem podpisani prevzel posle društvenega tajnika, in sicer od dne 1. junija 1934 naprej. Člani naj izvolijo plačevati svoje assesmente na sejah ali pa na mojem domu, ki je na 826 E. Sheridan St. — Pozdrav!

Louis Zgonc.

Barberton, O.

Dne 21. maja je tukaj umrl član društva sv. Martina, št. 44 JSKJ, John Ogrizek, star 44 let. Pokojni je bil rojen v Matenji vasi pri Postojni. K našemu društvu je pristopil od društva Blejsko jezero, št. 191 JSKJ v Philippi, W. Va., meseca avgusta 1929. Tukaj zapu-

šča soprogo Pauline, sina Stan-

leya in Fredericka ter hčerko Frances, v starem kraju pa mater in sestro. Naj v miru počiva!

Anton Okolish,
tajnik društva št. 44 JSKJ.

White Valley, Pa.

Zadnjič sem omenil v svojem dopisu, da bom še poročal o pikniku, ki se bo vršil 24. junija. Torej naj bo tu nekaj nadaljnega poročila o tej prireditvi.

Prostor, kjer se bo piknik vršil, se nahaja dobrih pet minut hoda od Delmonta in sicer ob cesti številka 66. Dvorana stoji kakšnih 500 korakov od železniške postaje v prijaznem gozdiču; zraven je tudi gasolinska postaja in dovolj prostora za parkiranje avtomobilov.

V pojasnilo tistim, ki pridejo z avtomobili: Ako pridete po cesti št. 22 ali William Penn Road in dospete v White Valley, se peljite kar naravnost do Delmonta. V Delmontu na cestnem križišču se obrnite na levo in v par minutah boste na prostoru piknika.

Vsi rojaki raznih društev in vsi drugi prijatelji dobre zabave ob blizu in daleč so prijazno vabljeni, da posetijo ta naš piknik na nedeljo 24. junija. Pripravljani odbor se bo potrudil, da bo poskrbljeno za dobro postrežbo in dobro zabavo za stare in mlade.

Pred kratkim sem se mudil na obisku v Presto pri Johnu in Mrs. Demšar. Pri tej priliki mi je Demšarjeva mama obljudila, da gotovo pride na naš piknik 24. junija, če pride tudi Terbovčev Tone, češ, da bi se rada nekaj pomenila z njim zaradi tiste lanske kuhavnice. Jaz sem ji obljubil, da pride, zato upam, da me ne postavi na laž. Demšarjeva mama mi je tudi naročila, da moram tudi kuhalniški odbor sklicati na piknik, da se bo seja vršila, ker iz Clevelanda poslani pravilnik je še čisto nov in ni obrablen. Torej bodo povabljeni sledeči odborniki: Mrs. Rihtar iz Univerzala, Frank Schifrar iz Centra, John Balkovec iz Pittsburgha, John Zigan iz Canonsburga, dr. F. J. Arch iz Pittsburgha in zapisnikar A. J. Terbovec iz Clevelanda; vsi neimenovani rojaki in rojakinje iz bližnjih in daljnih naselbin pa so že zdaj vabljeni, da pridejo kot zborovalki, poslušalci in piknikarji. Torej ne pozabite na naš piknik v Beli dolini v nedeljo 24. junija!

Na zadnji seji društva št. 116 JSKJ se je naš sobrat tajnik Aleksander Škerlj izrazil, da bo koncem junija šel na obisk v stari kraj. Obisk bo le kratak, ker v tovarni, kjer že več let dela, si je vzel le za šest tednov dopusta. — Za društvo št. 116 JSKJ:

Jurij Previc, predsednik.

Lorain, O.

Ni moj namen kritizirati dopisa Mr. Mihaela Černeta iz naše naselbine. Vendar se mi vidi smešno toliko časti sipati na navadnega zemljana, pa bodisi to Mr. Louis Seme, ali pa kak drugi kulturni delavec, posebej če si tak kulturni delavec služi svoj kruh s kulturnim delom.

Mr. Louis Seme je bil uslužben pri Slov. Nar. Domu kot pevovodja pevskega društva "Naš Dom"; kot tak je imel garantirano mesečno plačo in tudi gotove odstotke od celokupnih dohodkov vsake prireditve pevskega društva, pa bodisi koncert, piknik ali pa plesna zabava. Istotako je imel dohodke kot učitelj Slovenske šole in kot knjižničar in tajnik Čitalnice. S svojim kulturnim delom v Lorainu si je služil svoj vsakdanji kruh — kar je povsem pravilno —, je pa nepravilno, da se ga zaradi njegovega dela poveljuje do neba in hvali kot da le on in edino on je deloval za kulturni procvit naše naselbine.

Mr. Seme kot "kulturni delavec" je bil plačan za svoje delo in plačan prilično dobro za današnje slabe razmere, in kot tak ni upravičen do nič več hvale in časti, kot pa priprosto delavec, ki si služi svoj vsakdanji kruh v znoju obraza.

Kje so pa tisti, ki so in še delujejo brezplačno za procvit slovenske naselbine v Lorainu? Zakaj se pa njim ne da nobenega priznanja??? In pri tem vključujem tudi pevke, pevce in podporne člane društva "Naš Dom," ki so žrtvovali svoj čas, trud in težko prislužen denar, da se je obdržalo pevsko društvo v najbolj kritičnih časih depresije. Po mojem mnenju in, mislim, tudi po mnenju mnogih drugih, so ti "pozabljeni" kulturni delavci tisti, ki zaslužijo pohvalo in priznanje za svoj trud in delo.

Slovenska naselbina v Lorainu je majhna, ali malokatera slovenska naselbina v Ameriki se lahko ponaša s tako krasnim narodnim svetiščem kot je Narodni dom v Lorainu. To je dokaz, da na kulturnem polju nismo spali tudi pred prihodom Mr. Semeta v Lorain, ampak se je energično, vztrajno in požrtvovalno delovalo, da so se uresničile sanje in smo si postavili lastni dom, v katerem se lahko shajamo in poradujemo po slovenskih običajih.

Imeli smo izvrstne kulturne prireditve, kot igre, koncerte in nastope šolskih otrok, že dolgo pred prihodom Mr. Semeta, in jih bomo še imeli, sedaj ko je odsel. Slovenska kultura v Lorainu ne bo propadla ali zaspala zaradi Mr. Semetovega odhoda, kajti imamo dovolj zavrednih in zmognih kulturnih delavcev v Lorainu, ki so pripravljani delovati za korist naroda brezplačno in tudi brez pričakovanja, da jih bo narod postavil v oltar in se klanjal pred njimi. Kajti oni so navdušeni za procvit naselbine in se tudi ne strahijo navadnega dela, ako ga je treba napraviti.

To pojasnim zato, da ne bo širša slovenska javnost po drugih naselbinah mislila, da je bil edino Mr. Seme zmogel ali pripravljen delovati za procvit naše naselbine. (Pa brez zamerje, Mr. Michael Černe!).

Sedaj pa še par drugih novic iz naše naselbine. V nedeljo, 20. maja je priredil hrvatski pevski zbor "Zagreb", pod vodstvom N. Novacicca, koncert v spodnjih dvoranah hrvatske cerkve. Vse pevске točke so bile izvajane brezhibno, dasiravno so peli tako težke skladbe kot so "Zrinjski-Frankopan," "Hrvaška koračnica" in druge krasne hrvaške pesmi, katere so težke že za profesionalne pevce in koliko bolj pa za pevce-amaterje. Igra "Zla žena" je bila tudi jako dobro igrana; posebno Mrs. Lukezic je dobro izvajala svojo vlogo. Tudi druge vloge so bile v zmognih rokah.

V torek, 22. maja, so pa prvič nastopile pred tujim narodom naše 12 - 14-letne slovenske deklice in sicer na proslavi "Lilac Festival," kateri se je vršil v Lorain High School pod pokroviteljstvom City of Lorain Garden Cluba. Mesto Lorain se od leta 1930 naziva kot "City of Lilac."

Program je vključeval tudi "plese narodov," v katerem so bili podani poleg slovenskih narodnih plesov tudi poljski, holandski, škotski, angleški, italijanski in španski narodni plesi. V slovenskem plesu so nastopile sledeče deklice: Bertha Anzelc, Mary Baraga, Albina Jančar, Victoria Kumse, Angelina Kozjan, Anna Mahnič, Angela Mahnič, Rossy, Skrjanec, Olga Skapin in Jennie Tomazic. Te deklice, opravljene v narodnem nošu, so plesale "Sieben Schritts," "Spitz Polka" in "Marzurka." (Zalibog, ne poznam pristnih slovenskih imen za te plesne).

Mr. Seme kot "kulturni delavec" je bil plačan za svoje delo in plačan prilično dobro za današnje slabe razmere, in kot tak ni upravičen do nič več hvale in časti, kot pa priprosto delavec, ki si služi svoj vsakdanji kruh v znoju obraza.

Kje so pa tisti, ki so in še delujejo brezplačno za procvit slovenske naselbine v Lorainu? Zakaj se pa njim ne da nobenega priznanja??? In pri tem vključujem tudi pevke, pevce in podporne člane društva "Naš Dom," ki so žrtvovali svoj čas, trud in težko prislužen denar, da se je obdržalo pevsko društvo v najbolj kritičnih časih depresije. Po mojem mnenju in, mislim, tudi po mnenju mnogih drugih, so ti "pozabljeni" kulturni delavci tisti, ki zaslužijo pohvalo in priznanje za svoj trud in delo.

Slovenska naselbina v Lorainu je majhna, ali malokatera slovenska naselbina v Ameriki se lahko ponaša s tako krasnim narodnim svetiščem kot je Narodni dom v Lorainu. To je dokaz, da na kulturnem polju nismo spali tudi pred prihodom Mr. Semeta v Lorain, ampak se je energično, vztrajno in požrtvovalno delovalo, da so se uresničile sanje in smo si postavili lastni dom, v katerem se lahko shajamo in poradujemo po slovenskih običajih.

Imeli smo izvrstne kulturne prireditve, kot igre, koncerte in nastope šolskih otrok, že dolgo pred prihodom Mr. Semeta, in jih bomo še imeli, sedaj ko je odsel. Slovenska kultura v Lorainu ne bo propadla ali zaspala zaradi Mr. Semetovega odhoda, kajti imamo dovolj zavrednih in zmognih kulturnih delavcev v Lorainu, ki so pripravljani delovati za korist naroda brezplačno in tudi brez pričakovanja, da jih bo narod postavil v oltar in se klanjal pred njimi. Kajti oni so navdušeni za procvit naselbine in se tudi ne strahijo navadnega dela, ako ga je treba napraviti.

To pojasnim zato, da ne bo širša slovenska javnost po drugih naselbinah mislila, da je bil edino Mr. Seme zmogel ali pripravljen delovati za procvit naše naselbine. (Pa brez zamerje, Mr. Michael Černe!).

Sedaj pa še par drugih novic iz naše naselbine. V nedeljo, 20. maja je priredil hrvatski pevski zbor "Zagreb", pod vodstvom N. Novacicca, koncert v spodnjih dvoranah hrvatske cerkve. Vse pevске točke so bile izvajane brezhibno, dasiravno so peli tako težke skladbe kot so "Zrinjski-Frankopan," "Hrvaška koračnica" in druge krasne hrvaške pesmi, katere so težke že za profesionalne pevce in koliko bolj pa za pevce-amaterje. Igra "Zla žena" je bila tudi jako dobro igrana; posebno Mrs. Lukezic je dobro izvajala svojo vlogo. Tudi druge vloge so bile v zmognih rokah.

V torek, 22. maja, so pa prvič nastopile pred tujim narodom naše 12 - 14-letne slovenske deklice in sicer na proslavi "Lilac Festival," kateri se je vršil v Lorain High School pod pokroviteljstvom City of Lorain Garden Cluba. Mesto Lorain se od leta 1930 naziva kot "City of Lilac."

Program je vključeval tudi "plese narodov," v katerem so bili podani poleg slovenskih narodnih plesov tudi poljski, holandski, škotski, angleški, italijanski in španski narodni plesi. V slovenskem plesu so nastopile sledeče deklice: Bertha Anzelc, Mary Baraga, Albina Jančar, Victoria Kumse, Angelina Kozjan, Anna Mahnič, Angela Mahnič, Rossy, Skrjanec, Olga Skapin in Jennie Tomazic. Te deklice, opravljene v narodnem nošu, so plesale "Sieben Schritts," "Spitz Polka" in "Marzurka." (Zalibog, ne poznam pristnih slovenskih imen za te plesne).

Na nastop slovenskih deklice priznanje naši slovenski učiteljici Miss Vidi Kumse, katera uči v Lorain High School in katera je te deklice zbrala in naučila te plesne s pomočjo našega harmonikarja Mr. Franka Anzelca, v tako kratkem času, ter iste predstavila ameriški javnosti v imenu Slovenskega Narodnega Doma v Lorainu.

Zeleti je, da se še večkrat pokažemo ameriški javnosti, ali pri tem je potreba, da gremo eden drugemu na roko.

V kratkem bomo imeli v Lorainu dve slavnosti in sicer na Decoration Day, in pa proslavo stoletnice obstoja mesta Lorain, katero se bo obhajalo od 15. do 22. julija. Na tej proslavi bo tudi "Povorka narodov," in je jako priporočljivo, da bi slovenski otroci nastopili v narodnih nošah. Starši, ki žele, da bi njih otroci nastopili pri tej slavnosti, naj se zglašijo pri Miss Vidi Kumse, tako da se bodo napravili načrti in vse potrebno ukrenilo.

Na zadnji redni seji Čitalnice se je sklenilo, da se v bližnji bodočnosti napravi piknik. Tudi se je sklenilo, da se organizira "angleško - dramatični odsek," kateri bo prirejal igre v angleškem jeziku. Za odprtje igralne sezone v jeseni je bilo pa sklenjeno, da se vzprizori igra "Deseti brat," katera ni bila še igrana v Lorainu. Kulise na odru Slov. Nar. Doma so bile vse novo napravljene in delo je izvršil jako lično in dobro poznani clevelandski slikar Mr. Likar.

Pozdrav!
Joseph L. Mihelich.

Chisholm, Minn.
NAZNANILO IN ZAHVALA.
— Tem potom sporočam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je kruta smrt pobrala ljubo ženo, otrokom pa dobro mater Marijo Arko.

Nepozabna pokojnica je bila pred 48 leti rojena v Sodražici na Slovenskem. Njeno dekleško ime je bilo Košmerl, po domače Pikecova. V Ameriki je bivala 28 let. Pri društvu sv. Jožefa, št. 30 JSKJ je bila 28 let, pri Macabees 12 let in pri SZZ tri leta. Bolehala je eno leto in pol. Po neuspešni operaciji je nastopila nervoznost in pozneje še griza, tako, da je 29. aprila dopoldne izidnila v bolnišnici. Za njo žalujejo poleg mene trije sinovi in ena hčerka.

Po dolgoletnem trdem delu in velikih skrbeh je upala, da bo mogla uživati sad svojega dela, toda usoda ji je prekrizala račune. Smrt jo je iztrgala iz naše srede, ko smo se najmanj nadejali. Prav tisti čas sem bil tudi jaz jako bolan, tako, da ji nisem mogel nič pomagati. Zdi se mi, kot da je bila moja bolezen vzrok njene smrti.

Dne 2. maja smo drago pokojnico položili k večnemu počitku pri veliki udeležbi prijateljev ter društvenih sobratov in sester. Iskrena hvala društvom in prijateljem, ki so pokojno obsipali v zadnji pozdrav z venci in cveticami, katere je zelo ljubila v življenju. Dolgih trideset let je šla z menoj kot zvesta družica skozi vse težave in trpljenje, zdaj, ko bi se ji bilo lahko nekoliko bolje godilo, je pa morala zapustiti mene in otroke v brezmejni žalosti. Bodi ji ohranjen blag spomin in naj ji bo lahka ameriška gruda!
Anton C. Arko, soprog.

Rado Murnik:

NA BLEDU

(Nadaljevanje)

O kako debelo me je tedaj pogledal stari gospod! Zdajci je vrzel muharnik na mizo. (Slišal sem da se nekaj premika za vrati, pa nisem vedel, ali je teta ali Olga). Z rokama na hrbtu je šel od peči do okna in nazaj, se ustavil pred mano in mi ponudil stol.

"Nič ne bo, očka!" je dejal rezko in se nasmehnil škodoželjno, porogljivo. Kričal ni več, samo brenčal je še; gledal je pa še zmeraj kakor osa. "Ne kaže mi, da bi daljal Olgo z doma. Kdo naj mi pa potlej pomaga pisati? Ali res mislite, da morate imeti ravno mojo Olgo? Saj je toliko drugih deklet in vdov, ki niso napačne in bogate so tudi. Kaj bi se kapricirali ravno na Olgo?"

Pogledal me je vprašujoče, jaz pa sem molčal. Zdaj že ni bil več tako jezen — huda ura je skoraj minula, grmelo je le še poredkoma, iz daljave.

"Verjemite mi, gospodine, vse dulcineje so enake, vse, kakor pikapolonice! Razlike je presneto malo, bistveno nobene. Ako hočete, vas predstavim in priporočim veleposestniku Oreharju, svojemu prijatelju. Mož je bogat in ima iz dveh zakonov petero punc, cel inštitut! Vse so zdrave ko dren, vse so zale pa veselega in ponižnega srca. Orehar bi se prav rad še letos iznebil ene ali dveh, zato jih je vse skupaj prignal semkaj na Bled. Če tukaj ne bo nič in če tudi na zimskih zabavah ne bo nič, jih pojde prihodnje leto kazat kam drugam, saj to ni nič slabega. Le k njemu pojdite, k njemu, k Oreharju! Pri meni je pa druga; jaz imam samo eno! Le pri gospodu Oreharju potrkajte in izberite si eno, saj so vse sorte, velike in majhne, blondine in brinete. . ."

Olgin oče je govoril včasih tako čudno, da nisi vedel, ali se norčuje ali misli resno.

"Nočete? Hm, taki so zaljubljeni ljudje! Vsak misli svoje-glavno; to ali pa nobene! — O, kako so nespametni! Povejte mi, gospodine, kaj pa bi bilo, če ne bi bili prišli na Gorenjsko in ne bi videli Olge? Zaljubili bi se drugod in bi poudarjali prav tako trdovratno: To, ali pa nobene! — No, vidite! Mar nimam prav? Ljubezne je velika prevara. Zaljubljen človek vidi vse v goljufivi, idealni luči. Vsako količkar dobro svojstvo ljubljene bitja se mu zdi že sama popolnost, celo vsaka slabost se mu zdi vrlina. Prismojeni so vsi zaljubljeni ljudje! To je žalostna stara resnica. Ne? Zaljublence in zaljubljenke naj bi vse aretirali in jih obdržali v zaporu, dokler se ne bi siromaki dodobra iztreznili — potem, gospodine, potem bi bilo vse drugače in vse boljše na svetu! Ljubezne je hudobna iznajdba zlobnih pesnikov. Konfiscirali naj bi take nevarne ljudi in jih kratkomalo obesili kar vse zaporedoma po abecedi in sežgali naj bi vse njih kužne spise, pesmi in podobne oslarije! Koliko prepirov, tožba in sovrašstva bi se obvaroval svet, koliko stroškov in zamude, koliko joka in škripanja z zobmi. Ne verjamete?"

"Gospod ravnatelj, spoštujem vaše nazore —"

"Toda sami imate drugačne in jih ne marate opustiti, vem!" je rekel pikro. "I kajpa! No — čujva, kaj poreče Olga!"

Poklical je hčerko. . .

"Olga, gospod Kalan te je zasnubil pri meni. Odgovori odkritično: Ali bi ga rada?"

Olga je živo zardela, povesila oči in zašepetala: "Rada!"

"Torej kar oba sta se zarotila proti meni? Tudi ti, Olga, tudi ti! Tako. Ti uboga reva še ne veš, da žene v zakonu nimajo nič dobrega. Mož je tiran, otroci prodajajo sitnost in tako dalje brez konca in kraja. Pamet, Olga, pamet!"

"Zakaj pa se je omožila moja mama?" je ponižno nasprotovala Olga in v zadregi gladila levo, še obledelo ročavico.

"Otroče! Tvoja mama je zadelala terno! Vsak mož pa ni tak ljubezniv bacek, kakor sem jaz!"

Ugriznil sem se v ustno, ker me je silil smeh. Stari Jarnik pa se je držal silno resno in strogo, dasi je razdiral take pavli-haste.

"Zakaj se pa može moje prijateljice?"

"Pomiluj jih, zaslepljene sirotice! Bodi pametna, Olga, poslušaj svojega očeta in ne sili v zakon!"

"Ali naj bom stara devica?" je ugovarjala Olga s solznimi očmi in zarovito zardevala.

"I zakaj pa ne?" je skoraj veselo vzkliknil oče in stopil proti oknu.

"Ah, papa-a!"

"Biti stara devica, to vendar ni nobena sramota — kaj še! — to je najlepši poklic! Le poglej jo, našo tetko Brigito! Ali ni srečna in zadovoljna, ali ni debela in lepo okrogla kakor zrela buča? Ni ga lepšega stanu na svetu, nego je stan neodvisne, ponosne stare device!"

Korakal je zopet od okna proti vratom in nazaj. Midva z Olgo sva nemudoma izkoristila ugodne trenutke in si s pogledi in nasmehom brzojavila najvažnejše občutke.

Obstal je zopet pri oknu, odslovil hčer, nagubal čelo in izjavil suhoparno: "Gospod Kalan, to vam pa kar vnaprej povem, da Olga za mojih živih dni ne dobi razen bale nobene dote! Ni ti počenega groša ne!"

"Nič ne de, gospod ravnatelj!"

"Ta je bosaa! To vam pač ne bi smelo biti vseeno. Akotudi so me vrgli med staro šaro, sem popolnoma zdrav. Živim jako redno in zmerno, zjutraj pijem le mleko, meso uživam le vsak drugi dan, alkohola skoraj nič. Učakati utegnem svojih sto let ali pa še več."

"To bi vam privoščil iz vsega srca!"

zasnubili Olgo prisiljeni. Preudarite vse temeljito, hladno pa trezno in vrnite se danes teden!"

"Moj dopust traja le še tri dni, gospod ravnatelj!"

"Dobro. Naj pa bo, no: pa pridite čez tri dni, v četrtek! Prosite, naj vam podaljšajo dopust. Porabite dobro te tri dni! Pomislite, da je tak korak važen za vse življenje! Zbogom, gospodine!"

Ko sem se poslavljaj, je nalašč praskal z nogo, po tleh. Odhiti sem na pošto. Brzjavil sem, da sem si izpahnil nogo in prosil, naj mi podaljšajo dopust. Čutil sem se hudo nesrečnega, ponižanega, osamelega. Akotudi se mi ni nič kaj ljubilo, sem šel vendar južinat k Osojnikovim ter oddal darila Minki pa Janezku.

Potem sem se požuril k doktorju Zalokarju. Našel ga nisem več v gostilnici, ampak v njegovem stanovanju. Iskal je pismo v omari. Povedal sem mu svoje zgodbice.

Janko se je smejal, mi čestital in dejal židane volje: "Umirovljeni, pa še vedno nemirni jazbec ti je potemtakem pokvaril zadnje dni tvojega dopusta. Čuden svat! Najbolj ga veseli, ako spravi koga v nepriliko."

(Dalje prihodnjič)

Janko Kač: Sram me je bilo

Svetovna vojna je rodila mnogo novih besed, ki so zrastle iz smrdljivega ozračja kasarn in barak. Poleg navdušenih borcev za vero, dom in cesarja je bilo tudi nekaj trdovratnih sovražnikov nele vojaške suknje, temveč tudi zlatih medalij in celo same junaške smrti v strelskih jarkih. Vojaški žargon jih je krstil za tahinirarje. Sam Bog vedi, kdo je rodil to besedo in kakšen koren tiči v njej. Na grško besedo tahis zveni. Po naše se pravi to hiter. Korena sta si res podobna, toda ne vem, kaj bi imela hitrost opravka s tahinirarjem, ki se je počasi in previdno izogibal nevarnosti, ki so mu pretili v vojaškem življenju. Redki so bili tahinirarji v začetku vojne, čimbolj pa se je vlekla vojna morija, tem več pristašev je prehajalo v njihove vrste. Čast, komur čast! Nemalo so pripomogli k razsulu avstrijske armade in je nepobitna njihova zasluga, da se vojna ni vlekla še dalje. Nedavno je nekdo sprožil imenitno misel, da bi bilo treba po vzgledu dobrovoljcev, invalidov in bojnikov tudi tahinirarje organizirati v skupno fronto, sklicati občni zbor ter se posvetovati, kakšna naj bo uniforma in kakšna zastava udruženja tahinirarjev in kdo bo njen patron in zaščitnik. O tem bo treba resno premišljevat priznanim tahinirarjem, ki so si nabrali v svojem udejstvovanju nevenljivih zaslug.

Tudi jaz sem se po svojih skromnih močeh udeleževal v tej smeri. Kljub preziru številnih odlikovanih željnih tovarišev, kljub vsem grozjnim predpostavljnim od frajtarja pa do samega gospoda polkovnika sem brez sramu vršil to svoje težavno poslanstvo. Samo enkrat v vseh štirih letih svetovne vojne pa me je bilo zares in neskončno sram svojega tahinirarskega življenja.

Po štirinajst dnevnem vztrajnem posecanju marodovizite me je pognal človekoljuben madžarski zdravnik — tudi takšni so se našli — v mariborsko bolnišnico. Koliko je treba danes naročiti, urediti in sporočiti, preden odide človek v bolnišnico. Takrat pa je bilo to zelo enostavno: Preko rame sem obesil sestradan krušnjak (protzak se mu je reklo takrat), vanj sem vrzel najvažnejše tahinirarsko orodje in orožje — žlico. Menaža in plačilni dnevi so bili namreč edini dogodki, za katere se je zanimala tahinirarska bratovščina.

Strežaj mi je odprl na koncu dolgega hodnika vrata v bolniško sobo. Oči, navajene žarke svetlobe poletnega dneva, so le s težavo razločile v polmraku človeka, ki je sedel pri mizi oprajoč v dlani glavo, debelo ovezano z belimi ovojji. Poleg njega je sedela sestra rdečega križa in mu govorila tolažilne besede.

"Na smrt ga pripravljaja," me je presunila misel, da me je postalo neizrečno sram pred tem junakom, ki je prelival kri v boju s sovražnikom, ko sem

jaz kradel Bogu čas, cesarju pa menažo in lenungo.

Ves skrušen sem obesil krušnjak na kavelj pri postelji. Ni ti opazil nisem, da je prišel pisar in napisal moje ime na tablico nad posteljo in je odšla sestra iz sobe. Tedaj pa se je oglašil od mize nosljajoč glas: "Kaj si Slovenc?" S spoštovanjem sem se ozrl v belo glavo in odgovoril:

"Bogu bodi potoženo, vrli tovariš, tudi jaz sem Slovenec."

"Od kod pa si domaj?" je vpraševal dalje tovariš v pojoči gorogranjščini.

"Tam ad grobeljskiga mastu ob Savji," sem mu odvrnil.

"Potl sva pa rojaka, tudi jaz sem od Savne doma," je veselo pripomnil moj ranjenec.

Tedaj sem pogledal nad njegovo posteljo in čital: Tratnik Franc. . . Ko sem pozorneje pogledal tovariša sem spoznal v njem našega slikarja Francea Tratnika, pa sem sočutno vzkliknil:

"Siromak, hudo so te zdelali."

"Oh, pa še kakšen siromak!" se je vedro zasmel ranjenec.

"Vso noč smo ga vlekli v Narodnem domu in mi hoče danes kar glavo raznesti."

"O ti moj Bog ti, jaz sem te imel pa za umirajočega ranjenca," sem ves presenečen vzkliknil.

En samkrat me je bilo sram med vojno, pa še takrat sem bil v zmoti.

Poroke v strugi Evfrata

V Mezopotamiji živi ljudstvo Mandejcev, ki govori aramejsčino in veruje v "boga Židov, kristjanov in mohamedancev," kakor so sami povedali nekemu raziskovalcu. Ta bog je troedinji kakor krščanski bog, predstavljajo ga pa Pera Rob, "veliko brezdnjo," Ajar Ziva Raba, "veliki, bleščeči se eter," in Mana Raba, "veliki duh slave." Kot ustanovitelja svoje vere označujejo Janeza Krstnika, ki je pripravljaj pot Jišu Mših, Jezusu Mesiji. Preden se je ta vrnil v svetovje svetlobe, je poslal 360 prerokov, da bi razširjali njegov nauk. Nekoliko stoletij pozneje je bil središče njegove vere Damask, kjer je bilo 500 molinčic. Pregnanje je vernike prisililo, da so pobegnili v Amaro in pozneje v Kužistan ter živijo še danes med rekama Evfratom in Tigrisom v južni Mezopotamiji.

Obe reki sta zanje tudi največjega pomena, ker za najvažnejše verske obrede potrebujejo vode. Pri krstu stoji v sedem belih oblačil odeti duhoven v reki in zлива vodo na krščena. Krsti se pa lahko človek poljubno število krat. Tudi poroke se vrše v vodi. Duhoven potopi ženina in nevesto trikrat v reko ter ju isto tolikokrat poškopri. Cele svete knjige se berejo v vodi. Mandejske knjige, ki so pisane z roko, so za naše pojme ne navadne. Stran se prične — sredi strani in pol je prebereš od zgoraj, pol od spodaj. Najsvetejša knjiga, sidra, je napisana v aramejsčini s pisavo, ki spominja na asirske pisne znake.

Med mandejske posebnosti spada to, da se po predpisih nihče ne bi smel striči in briti. Toda mnogi se za ta predpis ne zmenijo, kar se tiče las. Brado pa nosijo vsi moški. Duhovníki se lahko oženijo in ženske se lahko posvetijo duhovskemu poklicu. Mandejski poglavar je škof, ganzivra. Meso smejo jesti le ob največjih praznikih, potem pa se zaprejo za tri dni v hišo in četrti dan odidejo vsi k reki, k obrednem očiščenju. V ostalem pa niso vegetarijanci, temveč se preživljajo večinoma z ribami. Pekjo ima pri njih veliko vlogo. Imajo kar tri pekla, poleg tega še štiri podzemeljske galerije kot mučilne prostore. V prejšnjih časih so odpadnika od vere, zlasti ženske, umorili. Zakoni s pripadniki drugih ver so prepovedani. Vera jih uči še danes, da je zemlja ploska in da je nastala pred 460.000 leti.

Mandejcev je danes kakšnih 15.000 in se bavijo po največ z mizarstvom, kovaštvom in srebrarstvom.

Živalski nestvori

Zvinozdravniška visoka šola na Dunaju ima v posebni, srednje veliki dvorani malce grozotno zbirko živalskih nestvoro, ki so se rodili v njenem oddelku za porodniško pomoč. Prav te dni so jo izpolnili s teletom, ki je prišlo na svet s šestimi nogami, s katerimi pa ni moglo stati. Poginilo je kmalu potem, kakor vse živali, ki se rodijo s takšnimi čudnimi napakami.

To tele s tremi pari nog pa še zdavnaj ni najzanimivejše bitje, kar jih hranijo tu nagačene ali v steklenih posodah v formalinu. Mnoga med njimi se na prvi pogled sploh ne dajo določiti, tako tele z dvema glavama, ki stoji na neki omari. Ko je prišlo na svet, so morali zdravnik najprvo ugotoviti, katera glava je prav za prav sposobna za sprejemanje hrane. Živali so vllili hrane v enega izmed obeh gobcev, a ni našla poti v želodec. Izkazalo se je, da je požiralnik zraščan. Skozi drugo žrelo pa je hrana le dospela do želodca. Pri nekem drugem teletu z dvema glavama pa je bila vsaka hranitev zaman. Hrana, ki so jo vllili v en gobec, je prišla pri drugem ven. Glavi sta imeli samo medsebojno zvezo, s telesom pa ne.

Siamski dvojčki so silno redki med živalskimi spakci, dobe pa se vendarle. Dokaz za to sta dve skupaj zraščeni teleti, ki ju pa samo po natančnejšem ogledu identificiraja za takšni. Najzanimivejša žival v zbirki pa je "tele s človeško glavo."

Seveda spada k tej primeri že nekaj fantazije, res pa je, da je obraz tega nestvora bolj podoben človeškemu nego telečjemu. Poleg tega so mu tudi stopala izobličena v podobi človeških prstov. Nekemu drugemu teletu je narava dala gobec in telo mopsa. Le s težako doženeš, da gre za tele.

Še bolj grotesken je prašič, ki ima opici podobno glavo. Rilca nima in poraščeni obraz bi delal čast vsakemu arangan-tanu. Dva pujska sta se rodila skupaj zraščena z eno samo glavo, koza s sedmimi nogami ali pes s šestimi pa spadata že med običajne nestvore.

Znanost še danes ne ve točno povedati, kako nastanejo takšne spake, ki so same na sebi sicer zelo redke. Povzročajo jih gotovo motnje v klični plazmi, a kako, tega ne vemo. Življenje teh nestvoro je naravno zelo kratko. Poginejo že po eni, dveh urah, samo ena izmed razstavljenih živali je vztrajala dva dni. Najkrajše življenje je imelo pišče s štirimi nogami, ki je poginilo, čim je ostavilo jajce.

ZANIMIVA OPERACIJA

Sedemindvajset let je Herbert Watson hodil skozi življenje, ne da bi ga videl. Kot dveletni otrok je izgubil zaradi ošpic vid, vzgojili so ga v šoli za slepe in tu si je inteligentni mladi mož pridobil toliko znanja o stvarih in toliko spretnosti, da je razumel vse dogodke in stvari, o katerih so mu pripovedovali. Toda živel je kakor v neprestani gosti megli, od okoliškega sveta je bil fizično odrezan. Če je pritisnil casnik na obraz, je skozi povečevalno steklo pač lahko videl zabrisane črke, a to je bilo tudi vse. Vedel je, da človek lahko vidi in je bil vse življenje v bližini luči, ki je pa ni mogel spoznati.

V svojem 29. letu je končno učeal ršitev. Vodja londonske očesne bolnišnice, dr. Tudor Thomas, mu je z drzno operacijo vrnil vid. Staremu slepcu, kateremu ni bilo nobene pomoči, je izrezal na njegovo lastno željo roženico okoli zenice in jo presadil Watsonu na mesto njegove okrnele roženice. Stari mož je bil vesel, da je mogel pomagati sotrpinu, a se mu ni dal spoznati. Po operaciji so Watsona odvedli v neki sanatorij, kjer ga je negovala mlada strežnica. S to strežnico se bo Watson sedaj poročil. Te dni je namreč ostavljal bolnišnico, zdrav in bistroviden, kakor vsak normalen človek. Operacija je uspela popolnoma.

"Sem še preveč razburjen in presrečen, da bi mogel verjeti v ta čudež," pripoveduje obiskovalcem, ki ga prihajajo občudovat. "Vse se mi vidi prelepo, da bi moglo biti resnično. Šele sedaj vidim, kaj mi je usoda dolej odtegovala. . . Bil sem tudi že v kinu in. . ." Solze mu zalijejo oči, ki so še pred nedavnim gledale samo temo.

Watson pa ni edini srečni pacient londonske očesne bolnišnice. Po prvi uspeli operaciji imajo tam že druge podobne primere pod rokami. A že prej so tam ozdravili že mnoge z drugimi pokvarami in boleznimi oči. Dosti več pa je bilo seveda takšnih, ki so odšli iz te hiše razočarani, ponovno v življenje večne teme. Neštevilni so primeri, ko je tudi umetnost najspretnjšega zdravnika in kirurga zaman. Sem pa prihajajo pacienti iz vseh delov sveta. Baš te dni je odšel ozdravljen n. pr. Lionel Potter, ki je dospel od 12.000 milj oddaljenega Trinidada, da bi mu odstranili jeklen drobec iz očesa. Kar je bilo v njegovi domovini nemogoče, so v Londonu izvršili igraje, z močnim elektromagnetom, ki je drobec v nekoliko hipih potegnil iz rane. Watsonov primer pa je senzacija, o kateri pišejo danes po vsem svetu. Celotna telesni zdravnik angleškega kralja in mnogi tuji specialisti so prišli k srečnemu mlademu možu, da si ogledajo njegov primer iz bližine.

STARI LJUDJE

Dosti se je že pisalo o najstarejšem Turku Zaro Agi, ki trdi, da šteje 160 let. Nihče noče prav verjeti, da bi bil starec v resnici tako star, toda v zadnjem času dobivamo poročila, ki množnost tako visoke starosti ne zavračajo.

Tako poroča vodja statističnega urada v Kalkuti dr. Y. H. Hutton, da so pri zadnjem ljudskem štetju v indskih osrednjih pokrajinah naleteli na starca, ki je trdil, da šteje 150 let, iz listin pa se da razbrati, da jih šteje vsaj najmanj 130. Nekoč je bil slaven rokoborec na dvoru maharadža Kanderaja Gekvarja iz Barode. Imenuje se Sidi Vastad. Iz Huttonovega poročila zvemo še to, da narase prebivalstvo Indije, čežle kuge in kolere, vendarle letno za 3 in pol milijonov otrok in da ima sedaj 11 milijonov moških več nego žensk.

O tretjem "najstarejšem človeku na svetu" poroča pisatelj Henri Barbusse. Naletel je nanj v kavkaški vasi Lati. Možakar, ki se piše Nikolaj Hapkovski, in ki je še popolnoma krepak, trdi, da se je rodil leta 1782., sedem let pred francosko revolucijo. Bolnični sploh ne pozna. V svojem 120. letu se je še pozimi kopal v reki, vedno je rad pil in jedel in še danes se ne ustraši vina na vodke. Eden njegovih pravnukov je star 40 let. Njegova tretja žena šteje 81 let, ena njegovih hčera pa 26 let. V vsi je kup stoletnikov, ki pravijo, da so Hapkovskega že v svojih detinskih letih poznali kot starega moža. Barbusse se je pozneje obrnil na Znanstveno družbo Abhazije, da bi z znanstveno strojno gostjo preiskala, koliko je Hapkovski prav za prav star. Čez pol leta je prejel odgovor, da je do vseh podrobnosti natančna anketa dognala, da šteje možakar najmanj 140 let.

PRITOK ZLATA

Odkar je vlada Zedinjenih držav pričela kupovati zlato po zvišanih cenah, je bilo importirano iz inozemstva v to deželo za 700 milijonov dolarjev te ravnemene kovine.

DRAGA VOJNA

Svetovna vojna je stala narode, ki so bili zapleteni vanjo 20 milijonov mož in 400 milijard dolarjev narodnega premoženja.

DVA IZLETA

Našim potnikom za stari kraj se dajeta dva izleta in sicer 16. junija na brzoparniku ILE DE FRANCE 14. julija na brzoparniku AQUITANA

Na obeh izletih bodo imeli potniki spremljevalca od New Yorka do Ljubljane.

Drugi parniki in linije Ker mi zastopamo vse linije, lahko postrežemo tudi če potujete drugl liniji ali parniku. Po vszni red vseh parnikov.

Denarne Posiljke Za \$ 3.00 120 Din/Za \$ 2.25 100 Din Za \$ 5.00 200 Din/Za \$ 18.00 500 Din Za \$ 10.00 415 Din/Za \$ 26.00 500 Din Za \$ 11.85 500 Din/Za \$ 44.00 500 Din Za \$ 20.00 840 Din/Za \$ 174.00 2.000 Din Za \$ 23.35 1.000 Din/Za \$ 174.00 2.000 Din

Zaradi nestalnosti kurza so navedene cene podvržene spremembam ali doli.

Notarski posli Ako rabite pooblastilo, pogodbo, javo ali ako imate kak drug poslovni stari kraj, se vselej obrnite na

LEO ZAKRAJSEK Service, Inc. New York, N. Y. na naš novi naslov

Gen. 302 E. 72 Interesna VSAKOGA

KADAR pošiljate denar v stari kraj: KADAR ste namenjeni v stari kraj: KADAR želite koga iz starega kraja: KADAR rabite kudo pooblastilo ali kako javo za stari kraj se obrnite na nas

KARTE prodajamo za vse boljše parnike in izlete. Potniki so z našim poročevanjem vedno zadovoljni.

Denarne posiljke izvršujemo letno zanesljivo po dnevnem kurzu. V JUGOSLAVIJO V ITALIJO Za \$ 2.50 100 Din/Za \$ 9.25 200 Din Za \$ 5.00 200 Din/Za \$ 17.50 200 Din Za \$ 7.25 300 Din/Za \$ 44.00 500 Din Za \$ 11.75 500 Din/Za \$ 87.50 1.000 Din Za \$ 22.75 1.000 Din/Za \$ 174.00 2.000 Din

Navedene cene so podvržene spremembam, ker je kurz. Posiljamo tudi denar brezovno izvršujemo izplačila v dolarjih.

V Vašem lastnem interesu je, da našim predno se drugje poslužite, za cene in poiznaila.

Slovenic Publishing Co. (Glas Naroda — Travel Bureau) 216 West 18 St. New York, N. Y.

TISKOVINE od najmanjše do največje za DRUŠTVA in posameznike izdeluje lično moderna slovenska unijska tiskarna.

Ameriška Domovina 6117 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO